

**Raport z monitoringu
Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+
za 2018 rok**

Opracował:

Wydział Rozwoju Miasta i Współpracy Międzynarodowej UMP

Poznań, maj 2019 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Analiza wartości wskaźników	4
1. Stopień realizacji celu głównego	4
2. Stopień realizacji Priorytetu: Silna Metropolia	11
3. Stopień realizacji Priorytetu: Nowoczesna przedsiębiorczość.....	17
4. Stopień realizacji Priorytetu: Zielone, mobilne miasto	22
5. Stopień realizacji Priorytetu: Przyjazne osiedla	28
6. Stopień realizacji Priorytetu: Wspólnotowość i dialog społeczny.....	33
II. Poziom zaawansowania realizacji zadań kluczowych	39
III. Nakłady budżetu Miasta na realizację zadań projektowych i procesowych.....	53
1. Zadania projektowe.....	53
2. Zadania procesowe	54
3. Podsumowanie	56
IV. Powiązanie programów sektorowych i polityk ze Strategią	59
Podsumowanie	63

Wstęp

Niniejszy Raport z monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ (zwanej dalej także „Strategią”) odnosi się do działań realizowanych w 2018 r. Opracowany został zgodnie z Zarządzeniem nr 562/2018/P Prezydenta Miasta Poznania z 2 sierpnia 2018 r. w sprawie Systemu monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+. Wprowadzony ww. aktem, system monitoringu ma na celu:

- 1) dostarczenie informacji na temat sytuacji społeczno-gospodarczej miasta Poznania i jego pozycji konkurencyjnej w kraju jako podstawy do podejmowania decyzji zarządczych w zakresie ustalania priorytetów rozwojowych i alokacji środków na rozwój i inwestycje;
- 2) zapewnianie zgodności realizowanej w Poznaniu polityki rozwoju (podejmowanych działań i inwestycji) z celami rozwoju miasta;
- 3) obserwację występujących trendów i zjawisk zachodzących w otoczeniu zewnętrznym tak, aby móc przygotować właściwe narzędzia i instrumenty wspierające rozwój miasta;
- 4) identyfikację i analizę ryzyka celu głównego i priorytetów Strategii.

W systemie monitoringu wyodrębniono 3 moduły: analityczny, rzeczowy oraz trendów rozwojowych, przy czym dwa pierwsze uwzględniane są w monitoringu corocznym, a ostatni – nie rzadziej niż raz na 5 lat.

Moduł analityczny obejmuje analizę porównawczą wybranych wskaźników określających sytuację społeczno-gospodarczą w kluczowych obszarach funkcjonowania Poznania w porównaniu z wybranymi miastami. Pozwala określić pozycję konkurencyjną i stopień atrakcyjności Poznania wobec tych miast.

Źródłem danych statystycznych jest Główny Urząd Statystyczny (GUS), Urząd Miasta Poznania (UMP), Aquanet SA, Stowarzyszenie Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna (PLOT), Związek Międzygminny „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej” oraz Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Wartość wskaźników statystycznych określono w oparciu o dane opublikowane do 30 kwietnia 2019 r. **W związku z tym, że w przypadku niektórych wskaźników Główny Urząd Statystyczny podaje informacje o ich wartościach w III bądź IV kwartale roku następnego albo rzadziej niż raz na rok - dla części wskaźników ujętych w raporcie nie jest możliwe ustalenie ich wartości dla 2018 r. W takim wypadku wskaźniki te analizowane są w ujęciu ostatnich lat, za które dostępne są dane.** Z uwagi na fakt, że oficjalna statystyka GUS nie ujmuje w swoich badaniach pełnego spectrum niektórych zjawisk, w części przypadków w raporcie podano wielkości wyliczone na podstawie baz danych Urzędu Miasta Poznania. GUS jest natomiast jedynym źródłem danych dla benchmarkingu (pozycjonowania Poznania wobec wybranych miast: Warszawy, Krakowa, Wrocławia i Łodzi), który jest integralną częścią systemu monitoringu Strategii.

Moduł rzeczowy obejmuje analizę poziomu zaawansowania realizacji zadań kluczowych, nakładów budżetu Miasta na realizację priorytetów i działań strategicznych, odnosi się również do analizy powiązania efektów realizowanych programów sektorowych ze Strategią Rozwoju Miasta Poznania 2020+.

I. Analiza wartości wskaźników

1. Stopień realizacji celu głównego

Cel główny Strategii został zdefiniowany w następujący sposób: Podniesienie jakości życia wszystkich mieszkańców i znaczenia Poznania na arenie międzynarodowej.

Stopień realizacji tego celu mierzony jest w oparciu o wartości poniższych wskaźników i analizę zmian zachodzących w obszarach, które te wskaźniki obrazują.

- **Indeks jakości życia mieszkańców Poznania**

Wartość tego wskaźnika ustalona została na podstawie wyników badań ankietowych przeprowadzonych na zlecenie Miasta Poznania w miesiącach czerwiec-lipiec 2018 r.¹

W skali ocen od 1 do 10, gdzie 1 - oznaczało „bardzo źle”, zaś 10 - „bardzo dobrze”, najwyżej ocenione zostały działania realizowane w ramach priorytetu Silna Metropolia, najniżej w ramach priorytetu Wspólnotowość i dialog społeczny. Średnia indeksów zbiorczych dla poszczególnych priorytetów dała ocenę celu głównego na poziomie 6,2.

Tabela. Indeksy zbiorcze (ocena przez mieszkańców różnych aspektów funkcjonowania miasta w skali od 1 do 10)

Cel główny/priorytety	Średnia ocen działań
cel główny	6,2
priorytet Silna Metropolia	6,8
priorytet Nowoczesna przedsiębiorczość	6,5
priorytet Zielone, mobilne miasto	6,1
priorytet Przyjazne osiedla	6,4
priorytet Wspólnotowość i dialog społeczny	5,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań

- **Saldo migracji**

Według danych GUS, w badanym okresie odpływ ludności przewyższający jej napływ był najwyższy w roku bazowym 2010. Wyniósł wówczas 3005 osób. W kolejnych latach saldo migracji było ujemne, ale różnica między napływem a odpływem ludności nie była już tak znaczna i od 2016 r. jej wartość nie przekroczyła 1900 osób. W 2018 r. ujemne saldo migracji w porównaniu do roku bazowego zmniejszyło się o 61% co oznacza, że różnica pomiędzy napływem a odpływem ludności była o ponad 1,1 tys. osób mniejsza niż w 2010 r. Natomiast dane z rejestrów Urzędu Miasta Poznania pokazują, że w 2018 r. ubytek liczby osób

¹ Badania prowadzone były na potrzeby opracowania diagnozy potrzeb i oczekiwań wybranych grup poznaniaków: ludzi młodych, rodzin i kobiet. Badanie zostało zrealizowane metodą ilościową przy wykorzystaniu techniki wywiadów telefonicznych przy wsparciu programu komputerowego (CATI). Aby zapewnić jak najwyższą reprezentatywność, w celu doboru próby, użyta została metoda warstwowo-losowa. Łączna liczebność próby badawczej wynosiła N=1200. Respondenci posługując się skalą od 1 do 10 ocenili wybrane kierunki działań miejskich w pięciu obszarach priorytetowych. Wyniki podane w tabeli są średnią wszystkich ocen dotyczących działań realizowanych w danym priorytecie. Ocena celu głównego jest uśrednieniem ocen wszystkich priorytetów.

zameldowanych na pobyt stały był o 0,5 tys. niższy niż w 2017 r., jednocześnie w przypadku osób zameldowanych na pobyt czasowy nastąpił przyrost salda o 1,8 tys. w porównaniu do bilansu za 2017 r. (w 2018 r. odnotowano dodatnie saldo w tej kategorii osób wynoszące 1,1 tys. osób). Oznacza to, że ujemne saldo osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy polepszyło się o 45%. Większość osób meldujących się w Poznaniu przybywa z Wielkopolski, przede wszystkim z gmin powiatu poznańskiego. Dobre skomunikowanie gmin ościennych z miastem, powoduje, że część osób decyduje się pracować i kształcić w Poznaniu, ale mieszkać poza miastem. Większość osób, które wyprowadziły się z Poznania, wybrało na swoje nowe miejsce zamieszkania obszar powiatu poznańskiego. Najczęściej były to sąsiednie gminy: Komorniki, Rokietnica i Dopiewo.

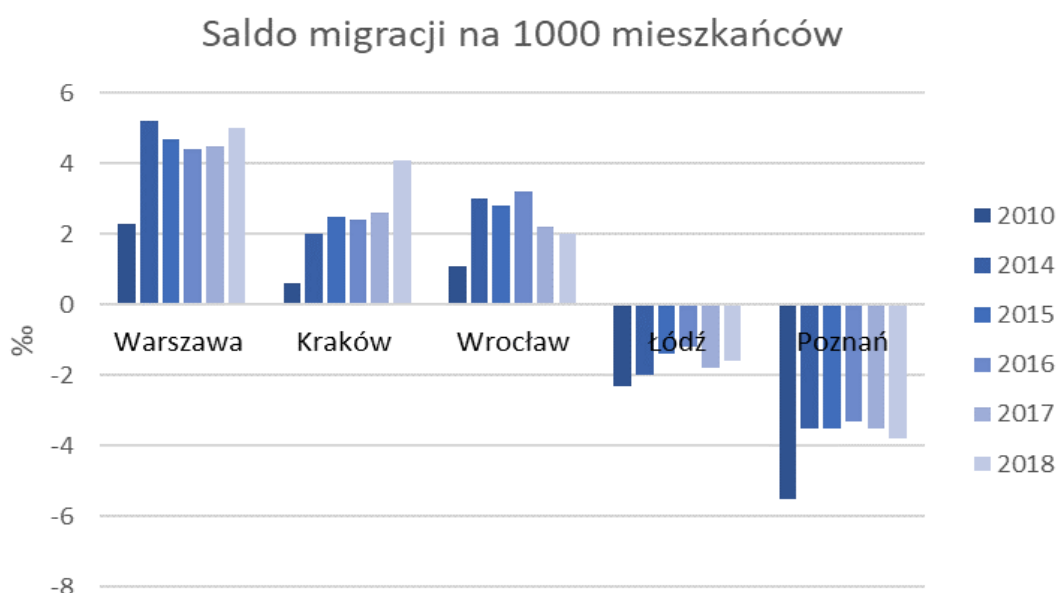
Saldo migracji nie pokazuje wszystkich zmian w liczbie osób faktycznie mieszkających w Poznaniu. Oficjalna statystyka GUS nie uwzględnia w liczbie mieszkańców około 100 tys. osób - tymczasowych pracowników, przede wszystkim obcokrajowców oraz studentów studiów dziennych spoza Poznania, którzy nie zameldowali się w mieście. Ich liczba rekompensuje ujemne saldo migracji i zwiększa liczbę mieszkańców Poznania.

Według statystyki GUS, w porównywanym miastach ujemne saldo migracji występuje w Poznaniu i Łodzi. W pozostałych miastach napływ ludności przewyższa odpływ i saldo migracji jest dodatnie z tendencją wzrostową.

Tabela. Saldo migracji na 1000 mieszkańców (‰)

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Warszawa	2,3	5,2	4,7	4,4	4,5	6,2
Kraków	0,6	2,0	2,5	2,4	2,6	6,1
Wrocław	1,1	3,0	2,8	3,2	2,2	2,3
Łódź	-2,3	-2,0	-1,4	-1,2	-1,8	-1,7
Poznań	-5,5	-3,5	-3,5	-3,3	-3,5	-3,5

Źródło: GUS.

- **PKB per capita**

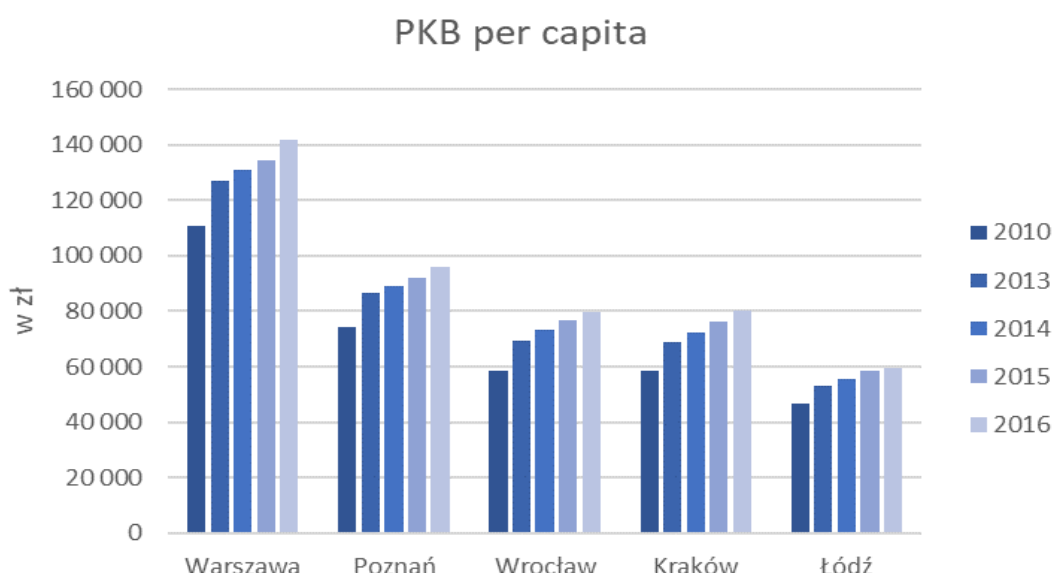
Silna i zróżnicowana lokalna gospodarka w Poznaniu umożliwiała roczny wzrost wartości Produktu Krajowego Brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca (PKB per capita). W roku bazowym 2010 PKB per capita wynosiło 74 150 zł, a w 2016 r. 96 138 zł (dane za 2017 r. zostaną opublikowane jesienią 2019 r.), co oznacza dynamikę na poziomie 129,6%.

Wzrost wielkości PKB per capita odnotowano we wszystkich porównywanych miastach. Wartość tego wskaźnika w Poznaniu była najwyższa po Warszawie i przewyższała prawie dwukrotnie średnią krajową.

Tabela. PKB per capita (w zł)

Miasto	2010	2013	2014	2015	2016
Warszawa	110594	127074	130908	134302	141941
Poznań	74150	86411	88983	92232	96138
Wrocław	58323	69160	73482	76975	79838
Kraków	58539	69020	72318	76283	80353
Łódź	46826	53101	55695	58399	59347

Źródło: GUS.

- **Stopa bezrobocia rejestrowanego**

W Poznaniu obserwuje się stały spadek liczby bezrobotnych. Na koniec 2018 r. stopa bezrobocia wyniosła 1,2% (wobec 1,4% rok wcześniej) i była najniższa w Polsce, gdzie poziom bezrobocia na koniec 2018 r. wyniósł 5,8%. W ciągu roku w Poznaniu liczba bezrobotnych zmniejszyła się o ponad 800 osób (do 4 214 osób, w tym 2 447 kobiet). Bez prawa do zasiłku pozostało 80% bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych w Poznaniu najwięcej było osób z wykształceniem wyższym (30,2%) oraz gimnazjalnym lub niższym (24,0%), osób bez stażu pracy oraz o stażu nieprzekraczającym roku (30,4%), bez kwalifikacji zawodowych (26,8%). Udział absolwentów wynosił 2,7%.

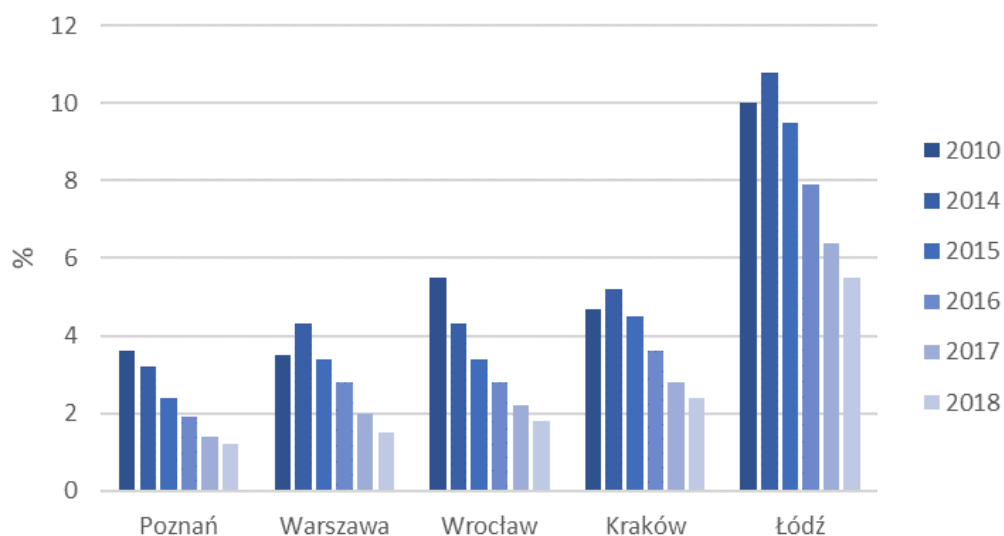
Spadek bezrobocia odnotowano we wszystkich porównywanych miastach. Stopa bezrobocia nie przekroczyła 2% w: Poznaniu, Warszawie i Wrocławiu. Najwyższy poziom bezrobocia utrzymywał się w Łodzi (5,5%).

Tabela. Stopa bezrobocia rejestrowanego (%)

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Poznań	3,6	3,2	2,4	1,9	1,4	1,2
Warszawa	3,5	4,3	3,4	2,8	2,0	1,5
Wrocław	5,5	4,3	3,4	2,8	2,2	1,8
Kraków	4,7	5,2	4,5	3,6	2,8	2,4
Łódź	10,0	10,8	9,5	7,9	6,4	5,5

Źródło: GUS.

Stopa bezrobocia rejestrowanego

- Dynamika wpływów do budżetu Miasta z udziału w podatku PIT oraz CIT**

Od 2010 r. stale rosła wysokość wpływów do budżetu Miasta z udziału w podatku PIT oraz CIT. W roku bazowym 2010 była to kwota 785,1 mln, w 2018 r. już 1 262,1 mln, co oznacza dynamikę na poziomie 160,7% (gdzie wartość dla roku bazowego 2010 = 100%). Wysoką i stałą dynamiką na poziomie 163,3% charakteryzowały się wpływy z udziału w podatku PIT, natomiast dynamika wpływów z udziału w podatku CIT wyniosła 143,6%. Na tak duży wzrost główny wpływ ma silna lokalna gospodarka. W badanym okresie zwiększył się także ustawowy wskaźnik udziału budżetu gminy w podatku PIT.

Tabela. Wysokość wpływów z podatków PIT i CIT (w mln zł)

	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Poznań	PIT: 684,2	PIT: 800,5	PIT: 848	PIT: 917	PIT: 992,4	PIT: 1 117,2
	CIT: 100,9	CIT: 90,7	CIT: 116	CIT: 124	CIT: 130,2	CIT: 144,9
	= 785,1	= 891,2	= 964	= 1 041	= 1 122,6	= 1 262,1

Źródło: Urząd Miasta Poznania (UMP)

- Udział studentów zagranicznych w liczbie studentów ogółem**

W Poznaniu rośnie poziom umiędzynarodowienia studiów mierzony udziałem studentów zagranicznych w liczbie studentów ogółem. W roku bazowym 2010 w poznańskich szkołach wyższych kształciło się 149,9 tys. studentów, w tym prawie 1,9 tys. cudzoziemców. W roku akademickim 2017/2018 r. w poznańskich szkołach wyższych naukę pobierało 110,3 tys.

studentów, z czego 4,1 tys. osób stanowili studenci zagraniczni studiujący w trybie stałym. Udział tych ostatnich w ogólnej liczbie studentów wzrósł więc z 1,3% w 2010 r. do 3,7% w 2017 r. Największą grupę studentów zagranicznych stanowią obywatele Ukrainy (ponad 1,6 tys. osób), następnie obywatele Białorusi, Tajwanu i USA.

Oprócz cudzoziemców studiujących w trybie stałym, w Poznaniu kształcą się także studenci zagraniczni w ramach wymiany z programu ERASMUS. W roku studenckim 2017/2018 było to 1,2 tys. osób.

- **Dynamika noclegów w turystycznych obiektach noclegowych**

W Poznaniu rośnie liczba turystów korzystających z turystycznych obiektów noclegowych. W 2018 r. udzielono im 1 484 056 noclegów, w tym 537 643 turystom zagranicznym. W porównaniu z rokiem bazowym 2010 dynamika liczby noclegów wyniosła 179%.

Turyści odwiedzający Poznań mogą korzystać ze zwiększającej się bazy noclegowej. Według danych PLOT, w 2017 r. w Poznaniu znajdowało się 135 hoteli i hosteli oferujących 12 991 miejsc noclegowych. Trzy czwarte noclegów jest udzielanych w hotelach. Ponad trzy czwarte turystów nocujących w mieście stanowią turyści krajowi.

Liczba noclegów turystów rośnie we wszystkich porównywanych miastach. Najwyższą wartość wskaźnika liczby noclegów w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 mieszkańców odnotowano w Krakowie. Wartość wskaźnika dla Poznania była ponad 2,5 razy niższa niż w Krakowie a ponad 1,5 razy wyższa niż w Łodzi.

Tabela. Liczba udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych na 1000 mieszkańców

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Kraków	4 1678	5590	5998	6557	6874	7258
Warszawa	2370	2804	2967	3234	3504	b.d.
Wrocław	1962	2450	2752	3031	3075	3206
Poznań	1772	2150	2388	2578	2664	2760
Łódź	845	1136	1287	1301	1445	1696

Źródło: Urzędy Statystyczne w: Poznaniu, Warszawie, Krakowie, Wrocławiu i Łodzi - Biuletyn Statystyczny za IV kwartał 2018

- **Dynamika liczby pasażerów w Porcie Lotniczym Poznań-Ławica**

W 2018 r. z usług Portu Lotniczego Poznań-Ławica skorzystało 2 476 304 pasażerów, co stanowiło najlepszy wynik w historii lotniska. Dynamika wzrostu liczby pasażerów w porównaniu z rokiem bazowym 2010 wyniosła 174,5%. Poznański port obsługiwał 36 regularnych połączeń lotniczych, w tym 35 międzynarodowych i 1 krajowe z Warszawą. Z Poznania można było polecieć połączeniami rejsowymi do: Alicante, Ateny, Barcelony, Barcelony-Girona, Billund, Birmingham, Bristolu, Dublinu, Doncaster, Edynburga, Eindhoven, Ejlat, Frankfurtu nad Menem, Kijowa, Kopenhagi, Korfu, Liverpoolu, Londynu Luton, Londynu Stansted, Lwowa, Madrytu, na Malte, do Malmö, Monachium, Oslo, Paryża, Sztokholmu, Tel Awiwu, Walencji/Castellon, Dortmundu, Reykjaviku, Mediolanu, a także w rejony Morza Śródziemnego – dzięki połączeniom czarterowym.

- **Dynamika podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego**

Do 2017 r. w Poznaniu odnotowywano coroczny wzrost liczby spółek z udziałem kapitału zagranicznego. W 2010 r. było ich 2 761, a w 2017 r. 4 034. W lipcu 2018 r. GUS dokonał

weryfikacji zarejestrowanych w rejestrze REGON podmiotów gospodarczych podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego wykreślając z tego rejestru podmioty, które utraciły zdolność prawną na mocy art. 3 ustawy z dnia 28.11.2014 r. o zmianie ustawy o KRS i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r., poz.1924). Wg skorygowanych w ten sposób danych GUS, w Poznaniu w 2018 r. w stosunku do roku poprzedniego zmalała zarówno ogólna liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, jak i spółek z udziałem kapitału zagranicznego. Tych ostatnich na koniec 2018 r. było 3 161 (o 873 mniej niż w roku poprzednim). Zmniejszenie liczby tych podmiotów w rejestrze REGON nie jest powiązane z sytuacją rynkową.

Po weryfikacji GUS, spadek liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym odnotowały wszystkie badane miasta, największy Warszawa, najmniejszy – Kraków. W 2018 r. wartość wskaźnika liczby spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców dla Poznania była prawie 2,4 razy niższa niż dla Warszawy i wyższa jedynie w porównaniu z Łodzią.

Tabela. Liczba spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. mieszkańców

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Warszawa	120,7	155,2	156,6	166,5	173,6	143,5
Wrocław	49,7	60,3	61,5	67,4	72,0	60,1
Kraków	35,2	47,0	50,8	60,1	64,7	59,3
Poznań	49,6	65,5	67,1	70,7	74,8	58,8
Łódź	22,7	27,0	28,4	29,6	31,4	23,9

Źródło: Urzędy Statystyczne w: Poznaniu, Warszawie, Krakowie, Wrocławiu i Łodzi - Biuletyn Statystyczny za IV kwartał 2018

• Rating międzynarodowy

W 2018 r. Miasto Poznań posiadało ocenę wiarygodności kredytowej nadaną przez agencję ratingową Fitch Ratings na najwyższym możliwym poziomie do uzyskania z tej agencji w Polsce A- z prognozą stabilną. Oznacza to, że Miasto posiada bardzo wysoką zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań kredytowych. Prognoza stabilna informuje, że

w najbliższym czasie rating Poznania nie powinien ulec zmianie. Ocena ratingowa agencji Fitch pozostaje na tym samym poziomie od 2013 r.

Ocenę ratingową nadała także Poznaniowi agencja ratingowa Moody's Investors Service. Agencja oceniła wiarygodność kredytową Miasta na poziomie A3 z prognozą stabilną, który odpowiada poziomowi A- agencji Fitch.

Wskaźniki celu głównego. Podsumowanie

Określenie stopnia osiągnięcia celu głównego możliwe będzie na koniec realizacji Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+. Analiza wartości wskaźników osiągniętych w okresie od 2010 r. do chwili obecnej wskazuje na właściwy kierunek rozwoju Poznania. Lokalna gospodarka wypracowuje 2-krotnie większy Produkt Krajowy Brutto na mieszkańca niż w gospodarka całego kraju. Spadek liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, w tym spółek z udziałem kapitału zagranicznego nie jest powiązany z sytuacją rynkową, a wynika głównie z dokonanej przez GUS weryfikacji wpisów do rejestru i wykreślenia podmiotów, które utraciły zdolność prawną na mocy obowiązujących przepisów. Stopa bezrobocia w stolicy Wielkopolski utrzymuje się na najniższym poziomie w kraju. Dobra kondycja lokalnej gospodarki wpływa na wzrost dochodów budżetu Miasta z udziału w podatku PIT i CIT odprowadzanych w Poznaniu. W 2018 r. stanowiły one ponad jedną trzecią dochodów budżetowych. Dobre zarządzanie budżetem Miasta oraz silna lokalna gospodarka i rynek pracy zapewniają Poznaniowi najwyższą możliwą do uzyskania w kraju ocenę wiarygodności kredytowej nadaną przez międzynarodową agencję ratingową Fitch Ratings. Poznań jest coraz bardziej atrakcyjnym miastem dla cudzoziemców. Wyniki badań pokazały, że w 2018 r. w Poznaniu przebywało ponad 50 tys. obywateli Ukrainy. Większość z nich to pracownicy tymczasowi pracujący przede wszystkim w przemyśle, transporcie, handlu i budownictwie. Wzrasta liczba studentów zagranicznych, którzy decydują się na edukację w poznańskich szkołach wyższych. Największy ich odsetek stanowią obywatele Ukrainy. Atrakcyjna oferta turystyczna powoduje, że zwiększa się liczba krajowych i zagranicznych turystów, którzy odwiedzają stolicę Wielkopolski i korzystają z poznańskich obiektów noclegowych. Coraz większa liczba połączeń lotniczych wpływa na wzrost liczby osób korzystających z poznańskiego lotniska. W 2018 r. liczba pasażerów zwiększyła się o jedną trzecią.

Pomimo, iż saldo migracji dla Poznania nadal jest ujemne, dane z rejestrów Urzędu Miasta Poznania pokazują, że w 2018 r. ubytek liczby osób zameldowanych na pobyt stały był o 0,5 tys. niższy niż w 2017 r., jednocześnie w przypadku osób zameldowanych na pobyt czasowy nastąpił przyrost salda o 1,8 tys. w porównaniu do bilansu za 2017 r. (w 2018 r. odnotowano dodatnie saldo w tej kategorii osób wynoszące 1,1 tys. osób). Większość osób meldujących się w Poznaniu przybywa z Wielkopolski, przede wszystkim z gmin powiatu poznańskiego. Jednak saldo migracji nie pokazuje wszystkich zmian w liczbie osób faktycznie mieszkających w Poznaniu. Oficjalna statystyka GUS nie uwzględnia w liczbie mieszkańców około 100 tys. osób, głównie tymczasowych pracowników, przede wszystkim obcokrajowców, oraz studentów studiów dziennych spoza Poznania, którzy nie zameldowali się w mieście. Ich liczba nie tylko rekompensuje ujemne saldo migracji, ale także zwiększa liczbę mieszkańców Poznania.

2. Stopień realizacji Priorytetu: Silna Metropolia

Celem szczegółowym wynikającym z priorytetu Silna Metropolia jest rozwój spójności Metropolii Poznań² oraz zwiększenie jej roli na arenie międzynarodowej poprzez rozwój powiązań instytucjonalno-gospodarczych w sieciach regionalnych, krajowych i globalnych.

Na obszarze położonym w sąsiedztwie Poznania wykształciły się najsilniejsze w kraju cechy aglomeracyjne, jednak obszar metropolitalny nadal nie stanowi spójnego układu przestrzenno-funkcjonalnego. Na wizerunek Metropolii Poznań³ na arenach krajowej i międzynarodowej wpływa atrakcyjność Poznania, będącego miastem – rdzeniem całego obszaru metropolitalnego. Potencjał miasta jest związany z jego tożsamością, zapisaną w bogatym dziedzictwie historycznym i kulturowym oraz cechach kojarzonych z jego mieszkańcami. Rozwój kultury, sportu i sektorów kreatywnych jest szansą na zwiększenie atrakcyjności Poznania dla biznesu i nauki, środowiska akademickiego oraz artystów, sportowców i turystów.

Osiągnięcie celu nastawionego na rozwój spójności Metropolii Poznań i jej znaczenia na arenie międzynarodowej uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

1. Zwiększenie spójności Metropolii Poznań.
2. Rozwój współpracy na poziomie miast i regionów.
3. Intensyfikacja kontaktów i powiązań międzynarodowych.
4. Wzmocnienie pozycji Poznania jako silnego ośrodka biznesu i nowoczesnych technologii,
5. Wzmocnienie akademickich i naukowych funkcji Poznania.
6. Wzmocnienie rozpoznawalności Poznania w kraju i za granicą w oparciu o potencjał dziedzictwa kulturowego, kultury, sportu i turystyki.

Stopień realizacji Priorytetu: Silna Metropolia określany jest w oparciu o analizę następujących wskaźników:

- **Dynamika liczby mieszkańców Metropolii Poznań**

Według danych GUS liczba mieszkańców Metropolii corocznie wzrasta, w 2010 r. wynosiła 997 297 osób, a 2017 r. już 1 035 715 (dane za 2018 r. będą udostępnione do czerwca 2019 r.). Dynamika wartości tego wskaźnika dla porównywanych lat wyniosła 104%.

Oficjalna statystyka GUS nie uwzględnia w liczbie mieszkańców Metropolii ponad 100 tys. obcokrajowców, przede wszystkim tymczasowo pracujących obywateli Ukrainy, oraz ponad 20 tys. studentów studiów dziennych spoza Poznania i gmin Metropolii Poznań, którzy nie zameldowali się w mieście. Uwzględniając te osoby, szacuje się, że łączna liczba osób zamieszkujących Metropolię Poznań wynosi prawie 1,2 mln.

- **Dynamika frekwencji w teatrach i instytucjach muzycznych**

Według danych GUS, w 2017 r. (dane za 2018 r. będą udostępnione w II półroczu 2019 r.) w Poznaniu funkcjonowało 11 publicznych teatrów i instytucji muzycznych, dla 6 z nich Miasto Poznań jest organem prowadzącym. W 2017 r. odbyło się w nich 1 550 przedstawień i koncertów, które obejrzało 368 tys. widzów i słuchaczy. Najwięcej przedstawień, 771, wystawiły teatry dramatyczne. Największą popularnością cieszyły się przedstawienia teatru

² Metropolia Poznań obejmuje obszar: gmin powiatu poznańskiego, w tym Miasto Poznań oraz gminy spoza powiatu poznańskiego, tj.: Skoki, Szamotuły, Oborniki, Śrem

muzycznego i teatru tańca. Obejrzało je ponad 91 tys. widzów. W porównaniu z rokiem bazowym, dynamika frekwencji w teatrach i instytucjach muzycznych wyniosła 93%.

Oficjalna statystyka GUS nie uwzględnia wszystkich placówek teatralnych funkcjonujących w Poznaniu. Dotyczy to szczególnie prywatnych teatrów oraz większości teatrów alternatywnych. Uwzględniając te placówki, w Poznaniu funkcjonuje 25 publicznych i prywatnych teatrów i instytucji muzycznych.

- **Dynamika liczby zwiedzających muzea**

Według danych GUS, w 2017 r. (dane za 2018 r. będą udostępnione w II półroczu 2019 r.) w Poznaniu funkcjonowało 20 publicznych placówek muzealnych. Liczba zwiedzających poznańskie muzea wzrasta. W 2017 r. liczba ta wyniosła 367,6 tys., co w porównaniu do roku bazowego 2010 dało dynamikę na poziomie 125%.

Oficjalna statystyka GUS nie uwzględnia wszystkich placówek muzealnych funkcjonujących w Poznaniu. Dotyczy to szczególnie coraz większej liczby muzeów prywatnych. Uwzględniając te placówki, w Poznaniu funkcjonuje 36 publicznych, zakładowych i prywatnych muzeów.

Wśród porównywanych miast, liczba zwiedzających muzea zwiększyła się w Poznaniu, Krakowie i Warszawie. Pomimo tego, wartość wskaźnika liczby zwiedzających muzea na 10 tys. mieszkańców jest w Poznaniu najniższa.

Tabela. Liczba zwiedzających muzea i oddziały na 10 tys. mieszkańców

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017
Kraków	41587	51953	58142	59883	67336
Warszawa	22908	47864	49198	54683	56996
Wrocław	18024	19336	19301	19719	18295
Łódź	4807	8257	8326	7705	7328
Poznań	5270	5226	5900	6800	6814

Źródło: GUS

- **Dynamika liczby międzynarodowych imprez sportowych**

W 2018 r. w Poznaniu odbyło się 28 masowych imprez sportowych o charakterze międzynarodowym. Dynamika wartości tego wskaźnika w stosunku do roku bazowego 2010

wyniosła 103,7%. Wiele z tych imprez ma charakter cykliczny jak: Memoriał Macieja Frankiewicza, PKO Poznań Maraton, PKO Półmaraton, Challenge Poznań Triathlon, Poznański Międzynarodowy Kongres Brydżowy. Pod względem liczby uczestników, największą międzynarodową imprezą sportową w 2018 r. był PKO Poznań Półmaraton, w którym uczestniczyło prawie 11 tys. biegaczy.

- **Udział liczby nowo rejestrowanych podmiotów z sektorów kreatywnych do liczby nowo rejestrowanych podmiotów ogółem**

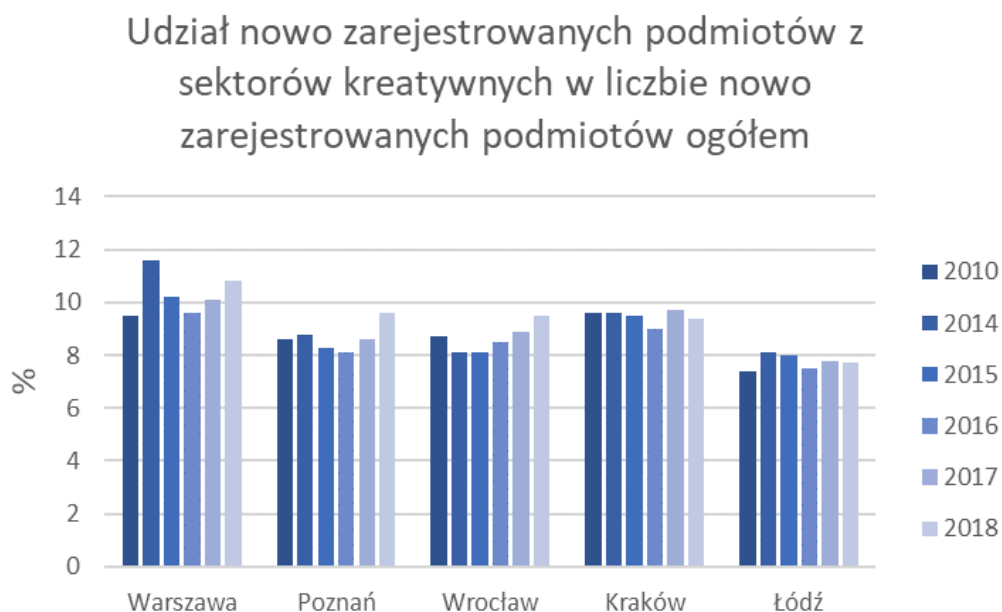
W 2018 r. w Poznaniu w rejestrze REGON zarejestrowano 9 127 nowych podmiotów gospodarczych. Wśród nich 9,6% stanowiły podmioty z sektora kreatywnego. W porównaniu z rokiem bazowym 2010 wskaźnik ten zwiększył się o 1 pkt. proc.

Wśród porównywanych miast, udział nowo rejestrowanych podmiotów z sektorów kreatywnych był największy w Warszawie i Poznaniu.

Tabela. Udział liczby nowo zarejestrowanych podmiotów z sektorów kreatywnych w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem (%)

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Warszawa	9,5	11,6	10,2	9,6	10,1	10,8
Poznań	8,6	8,8	8,3	8,1	8,6	9,6
Wrocław	8,7	8,1	8,1	8,5	8,9	9,5
Kraków	9,6	9,6	9,5	9,0	9,7	9,4
Łódź	7,4	8,1	8,0	7,5	7,8	7,7

Źródło: GUS

- **Dynamika liczby konferencji i kongresów**

Poznań należy do najprężniej działających ośrodków przemysłu spotkań w Polsce. W 2017 r. z liczbą 213 wydarzeń branży MICE uplasował się na 3 miejscu, za Warszawą i Krakowem. W 2018 r. prawie 130 obiektów zlokalizowanych w różnych częściach miasta, w tym 3 nowe obiekty uruchomione w 2018 r. posiadało sale konferencyjne przystosowane do organizacji

wydarzeń dla różnych grup odbiorców. Najwięcej miejsc konferencyjnych oferowały: Stadion Poznań – 41 609 miejsc, Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o.(MTP) – 4 185 miejsc, Centrum Kultury Zamek – 3 000 miejsc, Aula Uniwersytecka – 1 143 miejsc.

Według danych Poznań Convention Bureau (PCB), w Poznaniu w 2018 r. odbyło się 16 konferencji i kongresów zorganizowanych przy współudziale PCB. Część z tych wydarzeń organizowanych było w salach konferencyjnych MTP, które łącznie w 2018 r. gościły 49 kongresów i konferencji (o 10 więcej niż w 2017 r.)

- **Liczba studentów na 1000 mieszkańców**

Poznań należy do największych ośrodków szkolnictwa wyższego w kraju, z 25 szkołami wyższymi oferującymi 250 kierunków studiów, także o profilu Master of Business Administration. Prawie 80% studentów pobiera naukę w szkołach publicznych. Trendy demograficzne powodują, że w Polsce zmniejsza się liczba osób studiujących. W Poznaniu w roku bazowym 2010 r. było to 133,6 tys. osób, podczas gdy w ostatnim roku, za który dostępne są pełne dane (2017 r.) studiowało 110,3 tys. osób. Najwięcej studentów kształci się na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza (37,6 tys. studentów).

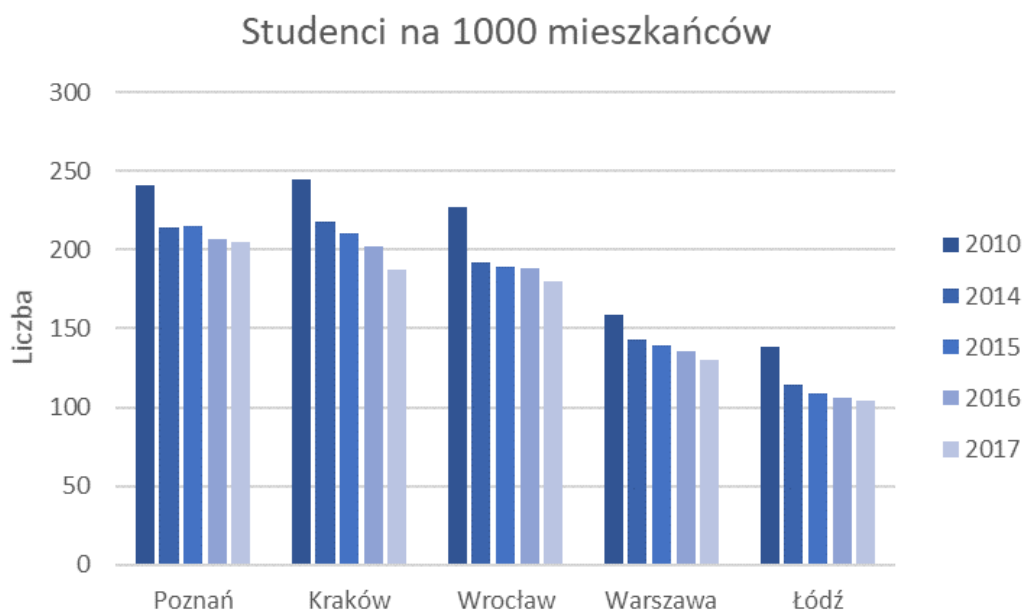
Ponad 80% studentów stanowiły osoby spoza Poznania, najwięcej z województwa wielkopolskiego. Zwiększa się poziom umiędzynarodowienia studiów. W 2017 r. w Poznaniu studiowało 5,3 tys. studentów zagranicznych (w tym w ramach wymiany z programu ERASMUS), najwięcej z Ukrainy. Najwięcej studentów kształciło się na kierunkach: ekonomia, finanse, zarządzanie, informatyka, pedagogika, administracja, fizjoterapia, filologie obcojęzyczne. Poszerzona została oferta studiów w językach obcych, przede wszystkim w języku angielskim.

Wśród porównywanych miast, w Poznaniu odnotowano największą liczbę studentów na 1000 mieszkańców.

Tabela. Liczba studentów na 1000 mieszkańców

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017
Poznań	241	214	215	207	205
Kraków	245	218	211	202	187
Wrocław	227	192	189	188	180
Warszawa	159	143	139	136	130
Łódź	138	114	109	106	104

Źródło: GUS

- Liczba turystów na 1000 mieszkańców**

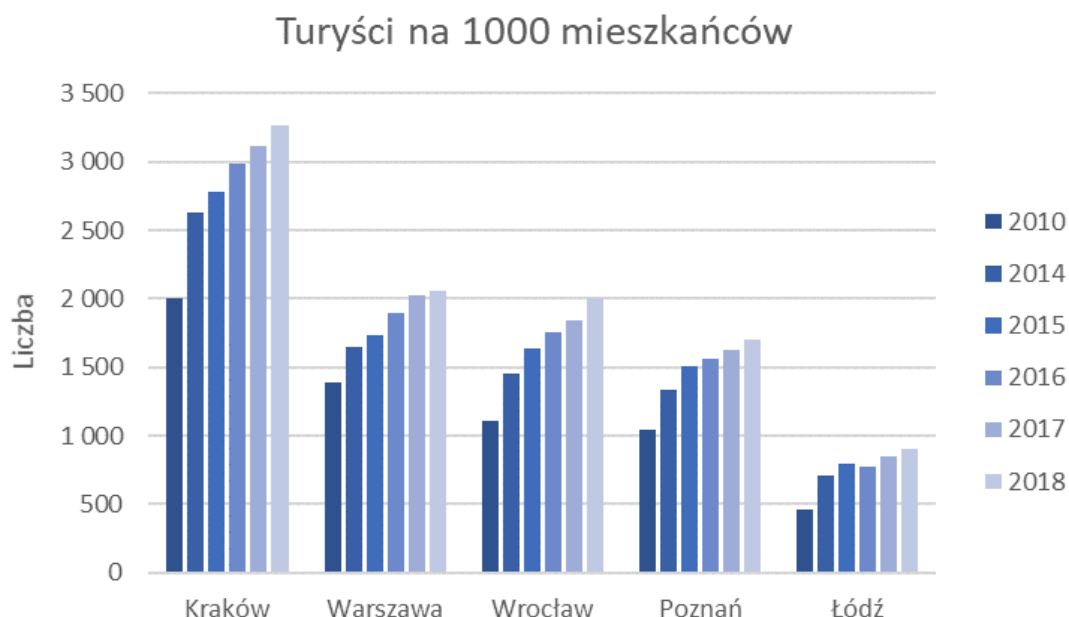
Atrakcyjna oferta turystyczna powoduje, że zwiększa się liczba krajowych i zagranicznych turystów, którzy odwiedzają stolicę Wielkopolski i korzystają z poznańskich obiektów noclegowych. W 2017 r. (dane za 2018 r. będą dostępne w II półroczu 2019 r.) liczba turystów nocujących w mieście wyniosła ponad 878 tys., w tym 200 tys. stanowili turyści zagraniczni. Blisko trzy czwarte turystów pochodzi z Polski. Najwięcej turystów zagranicznych przyjeżdża z Niemiec, Wielkiej Brytanii, krajów skandynawskich i Hiszpanii. Wzrasta również liczba turystów z krajów pozaeuropejskich, szczególnie Chin, USA i Izraela.

Dzięki rozbudowie oferty turystycznej, liczba osób odwiedzających Poznań rokrocznie rośnie, ale więcej turystów odwiedza Kraków, Warszawę i Wrocław.

Tabela. Liczba turystów na 1000 mieszkańców

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Kraków	1998	2628	2783	2987	3116	3267
Warszawa	1391	1652	1731	1896	2025	2061
Wrocław	1103	1448	1639	1755	1845	2005
Poznań	1047	1337	1505	1563	1627	1705
Łódź	456	710	796	771	854	900

Źródło: GUS.

Wskaźniki Priorytetu: Silna Metropolia. Podsumowanie

Poznań jest miastem – rdzeniem poznańskiego obszaru metropolitalnego. Liczne powiązania funkcjonalne z gminami ościennymi powodują, że w Poznaniu przebywają liczni mieszkańcy Metropolii pracujący, wypoczywający czy uczący się w mieście. Liczba mieszkańców Metropolii Poznań corocznie zwiększa się. Obszar ten przyciąga nowych mieszkańców zarówno z kraju jak i zagranicy, szczególnie z Ukrainy.

Poznań jako jeden z największych ośrodków miejskich w kraju pełni liczne funkcje metropolitalne. Jest centrum kulturalnym Metropolii, w którym w 2017 r. funkcjonowało 60 teatrów, instytucji muzycznych i muzeów, w tym 31 placówek publicznych. Zwiększa się uczestnictwo w kulturze mierzone frekwencją w publicznych placówkach muzealnych, maleje natomiast frekwencja w publicznych teatrach i instytucjach muzycznych. Miasto jest także miejscem organizacji dużych imprez sportowych, które przyciągają kibiców z kraju i zagranicy.

Poszerzająca się oferta kulturalna, sportowa i turystyczna, jak również organizacja dużych konferencji i kongresów przyciągają turystów. Wpływa to na rozwój bazy noclegowej i wzrost liczby turystów krajowych i zagranicznych korzystających z obiektów noclegowych.

Poznań należy do największych ośrodków szkolnictwa wyższego w kraju. Pozycję Poznania jako silnego ośrodka akademickiego potwierdzają coroczne rankingi, nagrody oraz przyznane akredytacje. Rozwinięta oferta akademicka zachęca do studiowania w Poznaniu, który pod względem liczby studentów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców jest liderem wśród porównywanych miast. Rośnie poziom umiędzynarodowienia studiów. Akademickość miasta i silne środowisko naukowe powodują, że w Poznaniu rozwija się gospodarka oparta na wiedzy, a potencjał kultury korzystnie wpływa na rozwój sektorów kreatywnych.

Miasto buduje także swoją pozycję jako silnego ośrodka metropolitalnego w oparciu o współpracę z innymi samorządami i instytucjami regionalnymi i zagranicznymi. Aktywnie uczestniczy w pracach Stowarzyszenia Metropolia Poznań, realizując wspólne projekty na

rzecz rozwoju obszaru całej Metropolii. W ramach współpracy międzynarodowej, Poznań prowadzi współpracę z 16 zagranicznymi miastami partnerskimi i hrabstwem Nottinghamshire oraz współpracuje z innymi będąc członkiem 11 międzynarodowych organizacji i sieci współpracy miast i regionów.

3. Stopień realizacji Priorytetu: Nowoczesna przedsiębiorczość

Celem szczegółowym wynikającym z priorytetu Nowoczesna przedsiębiorczość jest rozwijanie w Poznaniu zróżnicowanej, silnej i nowoczesnej gospodarki.

Poznań tradycyjnie kojarzony jest z oszczędnością, praktycznością, przedsiębiorczością i pracowitością mieszkańców oraz tradycjami akademickimi i targowymi. Miasto charakteryzuje się bardzo wysokim potencjałem wzrostu gospodarczego w skali kraju, wysoką aktywnością ekonomiczną i silnym lokalnym rynkiem pracy, który wymaga jednak uatrakcyjnienia oferty dla wysokokwalifikowanych pracowników. Zróżnicowana gospodarka jest oparta na działalności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MSP), charakteryzujących się elastycznością w dostosowywaniu się do reguł gry rynkowej, jednak w małym stopniu wykorzystującym nowoczesne rozwiązania innowacyjne. Duży potencjał środowiska akademickiego i naukowego jest szansą na rozwój firm innowacyjnych i sektorów kreatywnych, tworzących nowe produkty i usługi oraz atrakcyjne miejsca pracy.

Osiągnięcie celu nastawionego na rozwój zróżnicowanej, silnej i nowoczesnej gospodarki w Poznaniu uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

1. Rozwój lokalnych małych i średnich firm w kierunku innowacyjności.
1. Rozwój i wsparcie lokalnych centrów innowacji i biznesu.
2. Wspieranie i promocja lokalnych start-upów i sektorów kreatywnych.
3. Współpraca edukacji, nauki i biznesu na rzecz wsparcia/wdrażania innowacji.
4. Rozwój przemysłów czasu wolnego, kultury, kongresów, targów.
5. Zwiększenie efektywności szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego.

Stopień realizacji Priorytetu: Nowoczesna przedsiębiorczość określany jest w oparciu o analizę następujących wskaźników:

- **Dynamika liczby pracujących**

W 2017 r. (dane za 2018 r. będą dostępne w II półroczu 2019 r.) liczba pracujących w Poznaniu wyniosła 345 tys. osób. Najwięcej, prawie jedna trzecia, pracowało w sekcjach: handel, naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja. Uwzględniając jedynie pracujących w firmach zatrudniających powyżej 9 osób liczba ich wyniosła 243,9 tys. osób i w porównaniu z rokiem bazowym 2010 jej dynamika wyniosła 107,2%.

Dobra koniunktura gospodarcza spowodowała ożywienie na rynku pracy, jednakże pracodawcy mieli problemy ze znalezieniem pracowników z wykształceniem specjalistycznym zawodowym oraz pracowników do prac prostych.

- **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw na jednego zatrudnionego**

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r. w Poznaniu wyniosło 5 405,94 zł. W porównaniu do roku bazowego 2010 dynamika tego

wskaźnika wyniosła 140,7%. Przeciętne wynagrodzenie brutto najbardziej zwiększyło się w przedsiębiorstwach zajmujących się informacją i komunikacją (o 13,2%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 11,4%) oraz administrowaniem i działalnością wspierającą (o 10,8%). Najwolniej przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,8%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 4%).

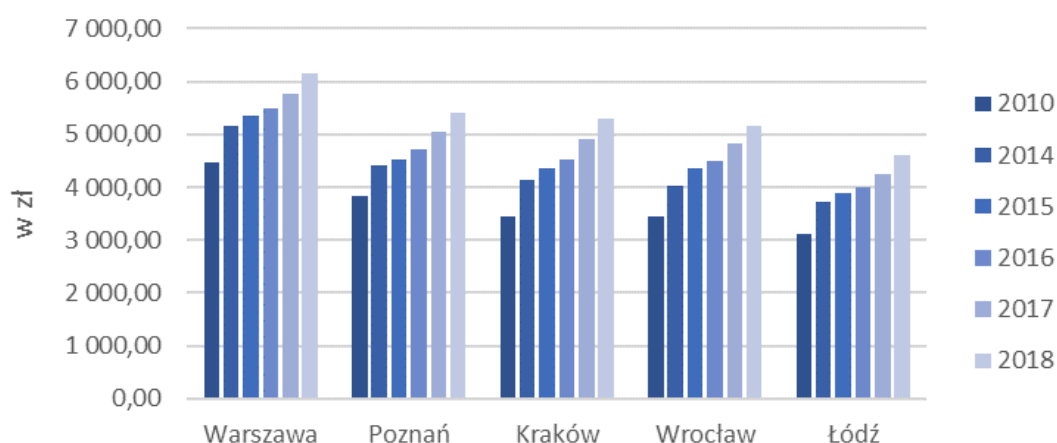
We wszystkich porównywanych miastach poziom przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w przeliczeniu na jednego zatrudnionego od 2010 r. corocznie wzrastał. Wartość tego wskaźnika była najwyższa w Warszawie i Poznaniu.

Tabela. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w przeliczeniu na jednego zatrudnionego w zł (z wyłączeniem podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób)

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Warszawa	4483,17	5171,46	5353,45	5493,89	5774,04	6154,65
Poznań	3842,08	4422,26	4524,74	4729,60	5054,27	5405,94
Kraków	3435,94	4138,01	4372,39	4533,95	4920,63	5287,02
Wrocław	3440,73	4041,09	4352,15	4488,15	4818,59	5156,26
Łódź	3109,47	3710,67	3894,93	4001,21	4255,62	4603,88

Źródło: GUS.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w przeliczeniu na jednego zatrudnionego

- Dynamika zarejestrowanych podmiotów gospodarczych**

Do 2017 r. w Poznaniu odnotowano coroczny wzrost liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON. W 2010 r. było ich 98 092, a w 2017 r. 111 670. W ostatnim roku GUS dokonał weryfikacji zarejestrowanych w rejestrze REGON podmiotów gospodarczych podlegających wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego. W lipcu 2018 r. GUS wykreślił z rejestru REGON podmioty, które utraciły zdolność prawną na mocy obowiązujących przepisów. Wg skorygowanych w ten sposób danych GUS, w Poznaniu w 2018 r. w rejestrze REGON znajdowało się 111,6 tys. podmiotów gospodarczych, tj. o ponad

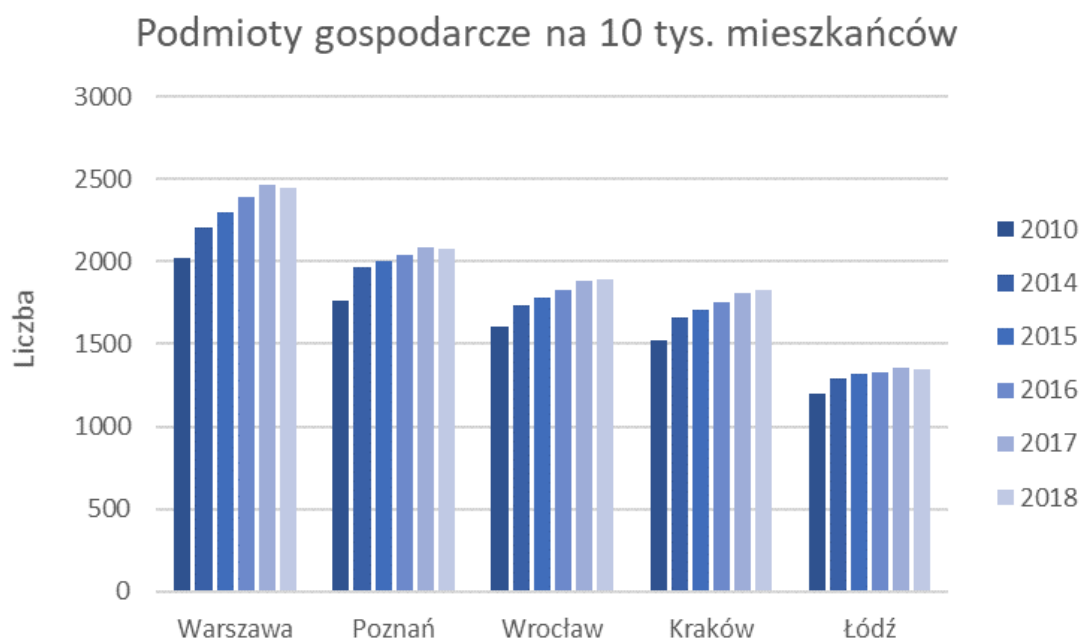
870 mniej niż w roku poprzednim. Weryfikacja danych przez GUS powoduje, że wyliczenie dynamiki liczby podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w 2018 r. w stosunku do roku poprzedniego i roku bazowego nie byłoby metodologicznie poprawne. Wśród podmiotów w rejestrze REGON przeważają osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (61,3% ogółu podmiotów). Liczną grupę stanowią także spółki handlowe (22,3%) oraz spółki cywilne (8,4%).

W porównywanych miastach, spadek liczby podmiotów w 2018 r. w stosunku do roku poprzedniego odnotowały: Poznań, Warszawa i Łódź. Pomimo tego najwyższy poziom liczby podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców nadal występuje w Warszawie i Poznaniu.

Tabela. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Warszawa	2025	2210	2301	2391	2463	2452
Poznań	1765	1963	2006	2045	2089	2077
Wrocław	1608	1739	1781	1826	1882	1892
Kraków	1527	1661	1711	1758	1805	1826
Łódź	1202	1296	1315	1331	1353	1346

Źródło: GUS

- Udział absolwentów ponadgimnazjalnych szkół szkolnictwa zawodowego w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem**

W Poznaniu w 2017 r. (dane za 2018 r. będą udostępnione w II półroczu 2019 r.) wskaźnik udziału absolwentów ponadgimnazjalnych szkół szkolnictwa zawodowego w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem wyniósł 33,7% i w porównaniu z rokiem bazowym 2010 zwiększył się o 2,3 pkt. proc. Na wzrost ten wpływało zwiększające się zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy na absolwentów szkół zawodowych.

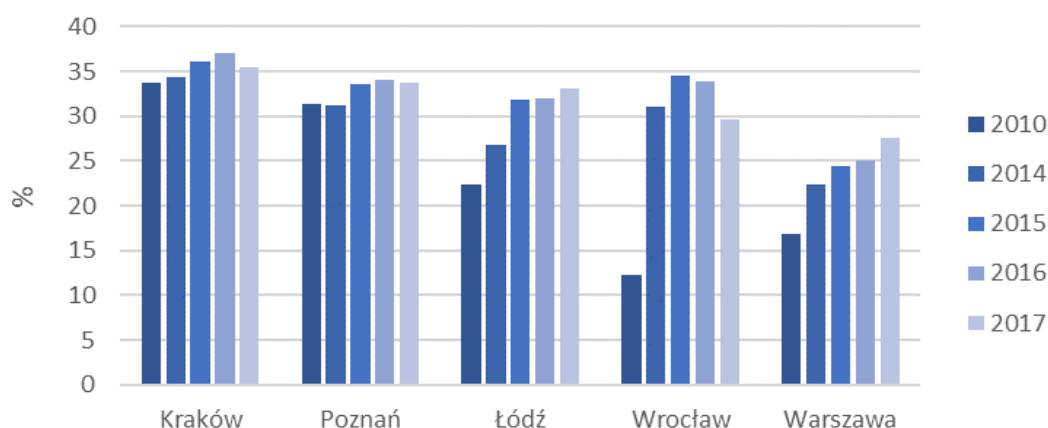
Najwyższy udział absolwentów ponadgimnazjalnych szkół szkolnictwa zawodowego w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem odnotowano w Krakowie i Poznaniu.

Tabela. Udział absolwentów ponadgimnazjalnych szkół szkolnictwa zawodowego w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem (%)

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017
Kraków	33,8	34,4	36,1	37,0	35,5
Poznań	31,4	31,3	33,6	34,0	33,7
Łódź	22,4	26,8	31,9	32,0	33,2
Wrocław	12,3	31,1	34,6	33,9	29,6
Warszawa	16,8	22,4	24,5	25,1	27,6

Źródło: GUS.

Udział absolwentów ponadgimnazjalnych szkół szkolnictwa zawodowego w liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ogółem

- Udział studentów szkół wyższych na kierunkach technicznych w liczbie studentów ogółem**

Według danych GUS za 2017 r. (dane za 2018 r. będą udostępnione w II półroczu 2019 r.), wskaźnik udziału studentów kierunków technicznych szkół wyższych w liczbie studentów ogółem wyniósł 16,1% i porównaniu z rokiem bazowym wzrósł o 1,7 pkt. proc. Wpływa na to miało zwiększające się na lokalnym rynku pracy zapotrzebowanie na absolwentów kierunków technicznych. Pomimo tego, nadal studenci w Poznaniu najczęściej studiują na kierunku biznes i administracja (19%).

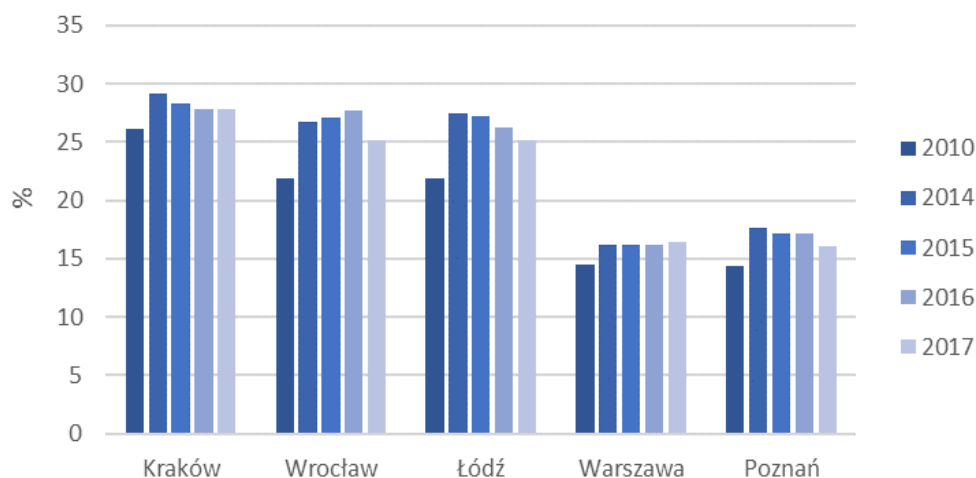
Wśród porównywanych miast, w Poznaniu odnotowano najniższy poziom tego wskaźnika.

Tabela. Udział studentów kierunków technicznych szkół wyższych w liczbie studentów ogółem (%)

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017
Kraków	26,1	29,2	28,3	27,8	27,8
Wrocław	21,9	26,8	27,1	27,7	25,2
Łódź	21,9	27,5	27,2	26,2	25,2
Warszawa	14,5	16,2	16,2	16,2	16,4
Poznań	14,4	17,7	17,2	17,2	16,1

Źródło: GUS

Udział studentów kierunków technicznych w liczbie studentów ogółem

- Dynamika liczby wystawców na MTP**

W 2018 r. Międzynarodowe Targi Poznańskie (MTP) zorganizowały 80 targów i salonów wystawienniczych, w których udział wzięło 11 034 wystawców, w tym 2 130 zagranicznych. Targi odwiedziły 853 803 osoby. W porównaniu z rokiem bazowym 2010 dynamika liczby wystawców wyniosła 98,5%, w tym wystawców zagranicznych 96,8%. Największą liczbę wystawców w 2018 r. odnotowano na targach: Budma (782 wystawców), ITM (762 wystawców), Gardenia (467 wystawców).

Wskaźniki Priorytetu: Nowoczesna przedsiębiorczość. Podsumowanie

Poznań jest atrakcyjnym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej oferując korzystne warunki do zakładania i prowadzenia własnych firm. Większość poznańskich przedsiębiorstw to mikro- i małe firmy (łącznie ponad 92%). Ich elastyczność w dostosowywaniu się do warunków rynkowych powoduje, że lokalna gospodarka łatwiej znosi cykliczne wahania koniunktury. W grupie MSP rozwija się silne środowisko startupów oraz przemysł gier, platformy i sieci współpracy wspierające rozwój klasteringu i high-tech. Rocznie w Poznaniu jest rejestrowanych prawie 900 nowych firm sektorów kreatywnych. W ciągu ostatnich 10 lat dynamika zatrudnienia w sektorze technologicznym wzrosła o 64%. Coraz większy jest także kapitał zewnętrzny angażowany w gospodarkę miejską.

W mieście działa około 200 jednostek zaliczanych przez GUS do sfery B+R. Ich działalność ukierunkowana jest na prowadzenie prac badawczych i wdrożeniowych. Według najnowszych dostępnych danych, w 2016 r. nakłady w gospodarce na działalność badawczo-rozwojową w Poznaniu wyniosły 1,7 mld zł, w tym jedną czwartą przeznaczono na prace rozwojowe.

Liczba pracujących rośnie, jednak lokalny rynek pracy wciąż poszukuje wykształconych i wykwalifikowanych pracowników. Największe zapotrzebowanie jest na specjalistów IT, inżynierów o specjalizacjach mechanicznych, elektrycznych i lądowych. Kierunkami, które zyskują na znaczeniu, są też: mikroelektronika czy nanotechnologia. Sytuacja na rynku pracy

oraz dobre wskaźniki ekonomiczne przedsiębiorstw powodują, że zwiększa się przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto.

Do kluczowych firm przemysłu spotkań należą Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o., które są własnością Miasta Poznania. To największy organizator imprez i wydarzeń targowych w Europie Środkowo-Wschodniej oraz lider wśród polskich wystawców, posiadający ponad połowę krajowego rynku powierzchni wystawienniczej i ponad 1/3 rynku wystawców.

4. Stopień realizacji Priorytetu: Zielone, mobilne miasto

Celem szczegółowym wynikającym z priorytetu Zielone, mobilne miasto jest uczynienie z Poznania „zielonego”, ekomobilnego miasta, które posiada łatwo dostępne dla wszystkich tereny zieleni oraz przyjazny dla środowiska zrównoważony transport.

Zwarty, multicentryczny układ urbanistyczny miasta z klinami zieleni już dzisiaj czyni Poznań miastem zielonym, „kompaktowym i krótkich odległości”. Gęsta – w porównaniu z innymi dużymi miastami w Polsce – sieć ulic nie rozwiązuje problemu zatłoczenia z powodu nadmiernego wykorzystywania indywidualnego transportu samochodowego. Alternatywą jest transport publiczny, rowerowy lub pieszy. Ruch samochodowy i nieefektywne źródła ogrzewania powodują zanieczyszczenie powietrza i obniżają jakość życia w mieście, a tereny zieleni, które mogłyby częściowo rekompensować te uciążliwości, są nierównomiernie rozłożone na mapie miasta.

Osiągnięcie celu nastawionego na rozwój „zielonego”, ekomobilnego miasta, które posiada łatwo dostępne dla wszystkich tereny zieleni oraz przyjazny dla środowiska zrównoważony transport uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

1. Zachowanie, poprawa jakości i rozwój terenów zieleni, w szczególności systemu klinowo-pierścieniowego oraz zabytkowych założeń zieleni.
2. Wykorzystanie potencjału Warty i innych rzek oraz jezior do celów kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, turystycznych i transportowych.
3. Zwiększenie atrakcyjności i efektywności transportu publicznego oraz wykorzystania możliwości transportowych miasta.
4. Uspokojenie ruchu samochodowego w mieście.
5. Rozwój ekomobilności.
6. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń i wzrost efektywności energetycznej.
7. Racjonalne korzystanie z zasobów środowiskowych oraz ich odzyskiwanie.
8. Zapewnienie należytej czystości przestrzeni publicznej.
9. Rozwijanie form ochrony przyrody oraz edukacji przyrodniczej.

Stopień realizacji Priorytetu: Zielone, mobilne miasto określany jest w oparciu o analizę następujących wskaźników:

- **Zachowania komunikacyjne osób pracujących i uczących się w Poznaniu**

Zgodnie z przyjętym systemem monitoringu strategii, wartość tego wskaźnika określana jest na podstawie badań jakościowych. Pierwsze badania, których wynik stanowi wartość bazową dla porównania w kolejnych latach, przeprowadzone zostały w okresie czerwiec-lipiec 2018 r.⁴

⁴ patrz: przypis 1

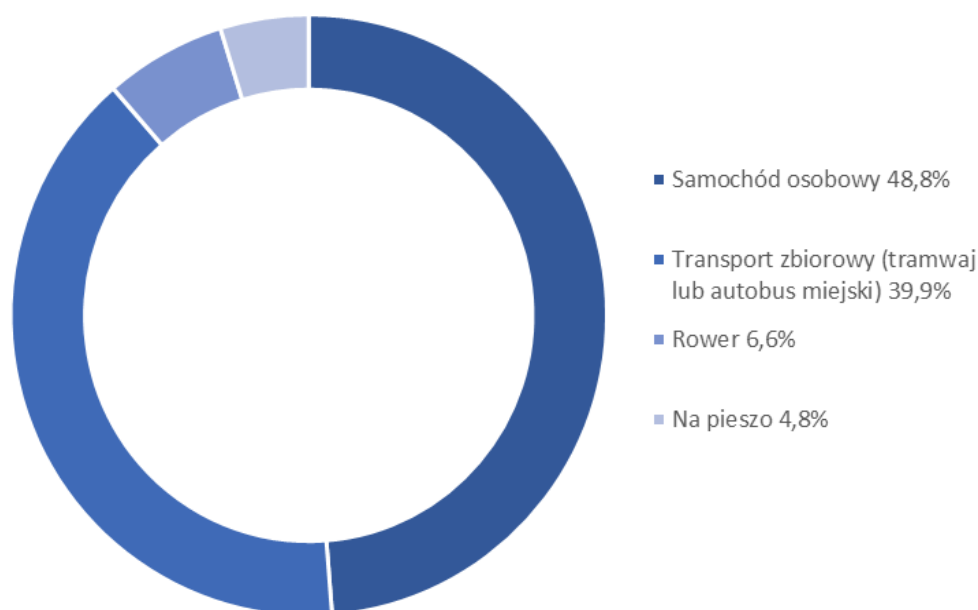
Z badań wynika, że regularnie pieszo po mieście porusza się 5% mieszkańców, rowerem – 6%, transportem zbiorowym (tramwaj bądź autobus miejski) porusza się 40% mieszkańców, a prywatnymi samochodami – 49%. Przy liczbie zarejestrowanych samochodów osobowych na poziomie 371 610 (dane za 2017 r.), oznacza to, że dziennie po Poznaniu może poruszać się nawet 182 tys. aut poznaniaków, nie licząc samochodów mieszkańców aglomeracji dojeżdżających do Poznania i pojazdów dostawczych.

Tabela. Zachowania komunikacyjne mieszkańców Poznania (bez zależności od dystansu od miejsca pracy/nauki)

Najczęściej wybierany środek transportu	Procent mieszkańców korzystających
Samochód osobowy	48,8%
Transport zbiorowy (tramwaj lub autobus miejski)	39,9%
Rower	6,6%
Na pieszo	4,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ankietowych

Najczęściej wybierany środek transportu

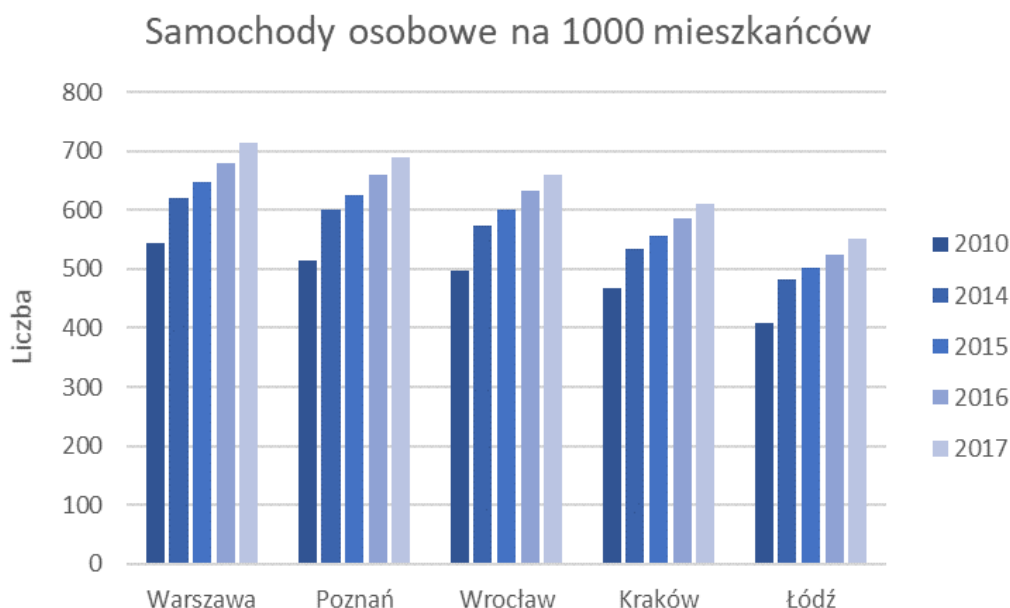
- Wskaźnik motoryzacji**

Według danych GUS, w Poznaniu w 2017 r. (dane za 2018 r. zostaną udostępnione w II półroczu 2019 r.) było zarejestrowanych 371,6 tys. samochodów osobowych, a wskaźnik motoryzacji mierzony liczbą samochodów osobowych na 1000 mieszkańców wyniósł 690. W porównaniu z rokiem bazowym 2010, dynamika wskaźnika motoryzacji wyniosła 134,2%. Poziom motoryzacji rośnie we wszystkich porównywanych miastach. Wskaźnik motoryzacji jest najwyższy w Warszawie i Poznaniu.

Tabela. Liczba samochodów osobowych na 1000 mieszkańców

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017
Warszawa	545	620	648	681	715
Poznań	514	601	625	660	690
Wrocław	498	575	600	632	659
Kraków	467	534	557	585	611
Łódź	408	483	502	525	551

Źródło: GUS

- **Klasyfikacja strefy pod względem poziomu emisji PM₁₀**

Dostępna analiza roczna oceny jakości powietrza dotycząca 2017 r. (dane za 2018 r. zostaną udostępnione w II półroczu 2019 r.) dla obszaru aglomeracji poznańskiej, tożsamej z obszarem miasta Poznania, wykonana została przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w ramach państwowego monitoringu środowiska. Najwyższe stężenie średnioroczne pyłu PM₁₀ odnotowane w 2017 r. na jednym z punktów pomiarowych wyniosło 30 µg/m³, przy obowiązującej normie 40 µg/m³. Natomiast największa liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego 24-godzinnego pyłu PM₁₀ na jednym z punktów pomiarowych wynosiła 41 dni, przy obowiązującej normie 35 dni. To spowodowało, że WIOŚ kwalifikuje obszar aglomeracji poznańskiej do najniższej klasy C. Głównym powodem przekraczania norm dla pyłu PM₁₀ jest tzw. niska emisja, pochodząca przede wszystkim z procesu spalania paliw stałych w indywidualnych systemach grzewczych.

- **Dynamika produkcji energii ze źródeł odnawialnych**

Z danych Urzędu Miasta Poznania wynika, że wielkość produkcji energii i ciepła ze źródeł odnawialnych w 2018 r. wyniosła 87 158 MWh i w porównaniu z rokiem bazowym 2010 jej dynamika wyniosła 1119,4%. Skokowy wzrost produkcji nastąpił w 2017 r., po uruchomieniu instalacji biologicznego przetwarzania zebranych selektywnie odpadów ulegających biodegradacji tj. biokompostowni oraz Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK).

- **Dostępność zagospodarowanych terenów zieleni dla mieszkańców**

Według danych Zarządu Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ w Poznaniu, 68% mieszkańców Poznania zamieszkuje w odległości nie większej niż 300 m od najbliższego zagospodarowanego rekreacyjnie ogólnodostępnego terenu zieleni⁵ o powierzchni przynajmniej 1000 m².

- **Udział terenów ogólnodostępnej zieleni w powierzchni miasta**

Tereny zieleni obejmujące parki, zieleńce i zieleń osiedlową zajmowały w Poznaniu w 2018 r. 4,1% powierzchni miasta. Od 2010 r. wartość tego wskaźnika pozostawała na niezmiennym poziomie. W 2018 r. otwarto nowy Park Rataje o powierzchni 13,8 ha (dodatkowa powierzchnia biologicznie czynna wyniesie w 2019 r. 10,5 ha).

Do Miasta należą także lasy komunalne, których powierzchnia w 2018 r. wyniosła 2 567 ha.

- **Poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania**

Zgodnie z przepisami prawa⁶, gminy zobowiązane są do ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Wymagany poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dla roku 2018, to nie więcej niż 40%, a dla roku docelowego 2020 - nie więcej niż 35% (tendencja malejąca) w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Według danych Związku Międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”, w 2018 r. poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji wyniósł w Poznaniu 0%. Oznacza to, że wszystkie odpady ulegające biodegradacji są przetwarzane. Wynik ten był możliwy dzięki uruchomionej w 2017 r. instalacji biologicznego przetwarzania zebranych selektywnie odpadów ulegających biodegradacji tj. biokompostowni oraz Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK).

- **Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła oraz poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych**

Zgodnie z przepisami prawa⁷, gminy zobowiązane są do ograniczenia masy odpadów przekazywanych do składowania i zwiększenia poziomu recyklingu. Gminy są zobowiązane do osiągnięcia do dnia 31 grudnia 2020 r. odpowiednich poziomów (tendencja wzrostowa):

- ✓ recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo dla roku docelowego 2020;
- ✓ recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych (innych niż niebezpieczne) w wysokości co najmniej 70% wagowo dla roku docelowego 2020.

Do poziomów określonych w ustawie gminy będą dochodziły stopniowo, osiągając w kolejnych latach wartości założone w rozporządzeniu wykonawczym⁸.

⁵ Wskaźnik obejmuje obszary zieleni urządzonej, zlokalizowane na terenach należących do Miasta Poznania lub Skarbu Państwa

⁶ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15.12.2017 r. w sprawie poziomów ograniczania składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz.2412)

⁷ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz.1454)

W 2018 r. w Poznaniu:

- ✓ wskaźnik poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metalu, tworzyw sztucznych, szkła wyniósł 40,1% i był wyższy niż określony w rozporządzeniu (min. 30% w 2018 r.)
- ✓ wskaźnik poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 94,9% i był wyższy niż określony w rozporządzeniu (min. 50% dla 2018 r.).

- **Gęstość dróg rowerowych na 10 tys. km² powierzchni**

Na koniec 2018 r. długość dróg rowerowych w Poznaniu wynosiła 242,5 km. Gęstość dróg rowerowych wyniosła 9 259 km na 10 tys. km² powierzchni. Od 2011 r. wskaźnik ten zwiększył się ponad 2-krotnie.

W Poznaniu funkcjonuje miejski system Poznański Rower Miejski obejmujący w 2018 r. 113 stacji wypożyczeń z 1 240 rowerami. Korzysta z nich 138,7 tys. użytkowników.

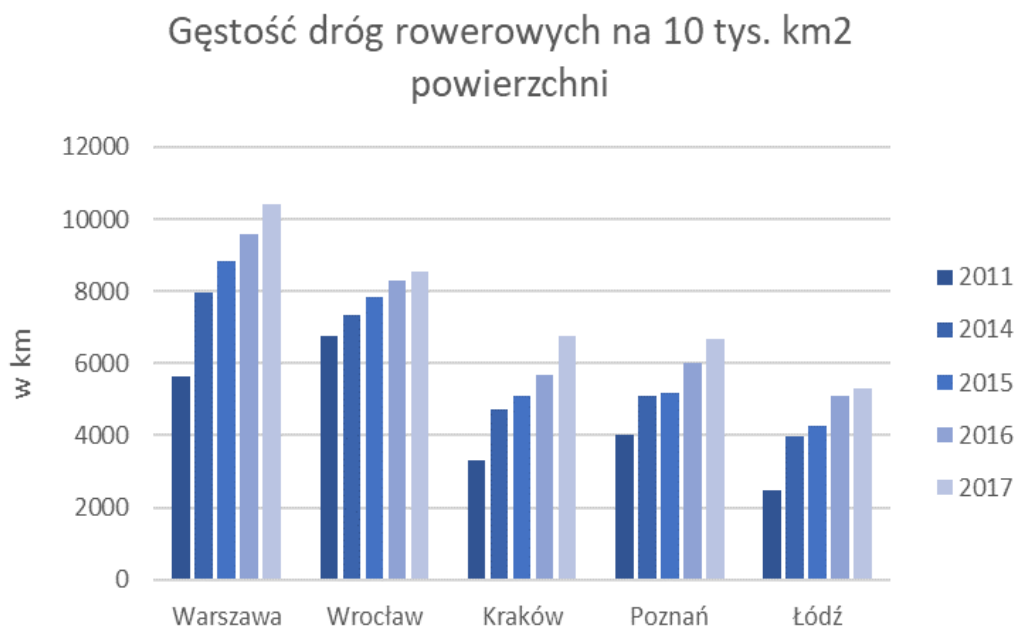
Wśród porównywanych miast, najbardziej rozwiniętą siecią dróg rowerowych dysponują Warszawa i Wrocław. Od Poznania mniej rozwiniętą sieć ma jedynie Łódź.

Tabela. Gęstość dróg rowerowych na 10 tys. km² powierzchni (w km)

Miasto	2011	2014	2015	2016	2017
Warszawa	5641	7975	8839	9593	10396
Wrocław	6758	7356	7847	8281	8534
Kraków	3305	4712	5079	5669	6746
Poznań	4009	5112	5193	5994	6682
Łódź	2482	3956	4263	5115	5286

Źródło: GUS

⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.12.2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167).

Wskaźniki Priorytetu: Zielone, mobilne miasto. Podsumowanie

Poznań należy do najbardziej zatłoczonych polskich dużych miast. Poziom motoryzacji jest wyższy jedynie w Warszawie. Prawie połowa mieszkańców przemieszcza się po mieście korzystając z własnego auta. Na wielkość ruchu samochodowego wpływają także codzienne dojazdy do miejsc pracy lub nauki osób mieszkających poza Poznaniem. Wysoki poziom motoryzacji powoduje konieczność budowy sieci parkingów typu Park&Ride⁹, wprowadzanie stref ograniczonego ruchu oraz ograniczonego postoju.

Oprócz samochodów prywatnych, mieszkańcy mogą korzystać z 7 komercyjnych sieci współdzielenia ekologicznych pojazdów silnikowych, w tym 4 sieci car-sharing, 2 sieci scooter-sharing i 1 sieci hulajnog-sharing. Rozwija się także infrastruktura dla samochodów z napędem elektrycznym. Rozbudowywany jest system Poznański Rower Miejski, który stanowi alternatywę dla pojazdów samochodowych.

Jako podstawowy środek transportu miejskiego promowany jest transport publiczny, z którego korzysta 40% mieszkańców.

Emisja spalin przez poruszające się po mieście pojazdy oraz wciąż duża liczba mieszkań opalanych węglem, przyczyniają się do zanieczyszczeń powietrza, z powodu których obszar aglomeracji poznańskiej zaklasyfikowano do najniższej klasy C pod względem poziomu emisji PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu. Poprawę tej sytuacji przynieść mogą działania systemowe, w ramach których promowany będzie transport nisko- i zeroemisyjny oraz oferowane mechanizmy wsparcia i promocji wymiany ogrzewania węglowego i podłączanie mieszkań do miejskiej sieci ciepłowniczej (program KAWKA BIS).

Jednym z głównych elementów systemu gospodarowania odpadami zmieszanymi, zapewniającym zrównoważony system przetwarzania odpadów jest Instalacja Termicznego

⁹ Pierwszy taki parking uruchomiono w 2018 r. przy ul. Szymanowskiego z 130 miejscami postojowymi dla samochodów, kolejne 3 (przy: rondzie Starołęka, ul. Biskupińskiej oraz ul. św. Michała) z łączną liczbą miejsc na 207 samochodów mają być gotowe jesienią 2020 roku.

Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK). W 2018 r., dostarczono do spalenia 210 tys. ton zmieszanych odpadów komunalnych, z których wyprodukowano 300 tys. GJ energii cieplnej oraz 113 545 MWh energii elektrycznej. Spalarnia pozwala na ograniczenie składowania odpadów, ograniczając przy tym znacznie zapotrzebowanie na nowe składowiska miejskie. Dzięki działającej infrastrukturze (IPTOK, biokompostownia), Miasto w 2018 r. osiągnęło poziom recyklingu odpadów wyższy od minimalnego wyznaczonego w przepisach obowiązujących samorządy.

5. Stopień realizacji Priorytetu: Przyjazne osiedla

Celem szczegółowym wynikającym z priorytetu Przyjazne osiedla jest zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia w ramach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter.

Poznań ma historycznie ukształtowany, szczególny układ przestrzenny z wieloma rynkami i lokalnymi centrami, unikatowymi przestrzeniami o różnorodnym charakterze, którym towarzyszy silna tożsamość lokalna. Niedobór dostępnych dla wszystkich mieszkańców zasobów mieszkaniowych o odpowiednim standardzie przyczynia się do odpływu stałych mieszkańców z Poznania.

Osiągnięcie celu nastawionego na zapewnienie mieszkańcom wysokiej jakości życia w ramach osiedli uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

1. Wzmocnienie relacji społecznych i poczucia tożsamości na poziomie osiedli.
2. Zapewnienie wysokiej jakości lokalnej oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, usług społecznych i oświatowych na osiedlach.
3. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego.
4. Wspieranie rewitalizacji i tworzenia nowych otwartych przestrzeni publicznych.
5. Wspieranie zróżnicowania przestrzennego miasta dla zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej.
6. Zapewnienie dostępności mieszkań dla wszystkich grup społecznych.
7. Ochrona lokalnego rzemiosła, gastronomii, sklepów i punktów usługowych.

Stopień realizacji Priorytetu: Przyjazne osiedla określany jest w oparciu o analizę następujących wskaźników:

- **Dynamika liczby mieszkańców Śródmieścia**

Śródmieście obejmujące obszar 5 jednostek pomocniczych Miasta: Jeżyce, Ostrów Tumski-Śródka-Komandoria-Zawady, Stare Miasto, św. Łazarz, Wilda stanowi strefę centralną z największą koncentracją funkcji metropolitalnych. Jest to także najbardziej zaludniony obszar miasta. W śródmieściu znajdują się przede wszystkim tereny pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne oraz tereny przeznaczone pod działalność usługową o funkcjach metropolitalnych. Od 2016 r. obserwuje się proces wyhamowania spadku liczby osób zameldowanych na obszarze Śródmieścia na pobyt stały lub czasowy. Porównując rok bazowy 2010 z ostatnim rokiem, dynamika liczby mieszkańców wyniosła 89%.

Tabela. Liczba mieszkańców Śródmieścia

Śródmieście	2010	2014	2015	2016	2017	2018
	122795	112905	110388	108133	110439	109564

Źródło: UMP

- **Dynamika liczby oddanych do użytku mieszkań komunalnych i społeczno-czynszowych**

W 2018 r. w Poznaniu oddano do użytku 140 mieszkań komunalnych (nie oddano społeczno-czynszowych). W porównaniu z rokiem bazowym 2010 (kiedy oddano 36 takich mieszkań) dynamika tego wskaźnika wyniosła 389%. Udział budownictwa komunalnego w strukturze mieszkań oddanych do użytkowania wyniósł 3,5%. Łącznie oddano do użytku 4 012 mieszkań, w tym najwięcej przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (3 545 czyli 88,4%). Nie oddano natomiast żadnego mieszkania spółdzielczego, społeczno-czynszowego i zakładowego.

- **Udział liczby dzieci objętych opieką żłobkową do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej**

Według danych GUS, na koniec I półrocza 2018 r., w Poznaniu zamieszkiwało 23,7 tys. dzieci w wieku żłobkowym, tj. od 0 do 3 roku życia. 170 żłobków, 11 klubów dziecięcych i 56 dziennych opiekunów dysponowało 4 903 miejscami opieki żłobkowej, w tym 1 262 miejscami dysponowały żłobki prowadzone przez Miasto Poznań. Udział liczby dzieci objętych opieką żłobkową do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej wyniósł 20% i w porównaniu rokiem bazowym 2010 zwiększył się o 13,5 pkt. proc.

Tabela. Udział liczby dzieci objętych opieką żłobkową do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej (%)

Poznań	2010	2014	2015	2016	2017	2018
	6,5	11,9	16,9	17	22	20

Źródło: UMP

- **Udział liczby dzieci objętych opieką przedszkolną do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej**

Według danych GUS, na koniec I półrocza 2018 r., w Poznaniu zamieszkiwało 21,3 tys. dzieci w wieku przedszkolnym, tj. od 3 do 6 roku życia. 242 przedszkola, 78 oddziałów przedszkolnych utworzonych przy szkołach podstawowych i 17 punktów przedszkolnych dysponowało 21 139 miejscami opieki przedszkolnej, w tym 14 014 miejscami dysponowały przedszkola prowadzone przez Miasto Poznań. Dla dzieci wymagających szczególnych warunków opieki przygotowano miejsca w przedszkolach specjalnych. W 2018 r. Miasto dysponowało 174 takimi miejscami w placówkach samorządowych i prywatnych, dodatkowo 1 szkoła podstawowa prowadziła oddział przedszkolny specjalny. W przedszkolach przyszpitalnych z kolei przez 2018 r. przebywało łącznie 185 dzieci. Udział liczby dzieci objętych opieką przedszkolną do liczby dzieci ogółem w tej grupie wiekowej wyniósł 91% i w porównaniu rokiem bazowym 2010 zwiększył się o 2 pkt. proc.

- Dynamika liczby uczestników imprez organizowanych przez lokalne (miejskie) instytucje kultury**

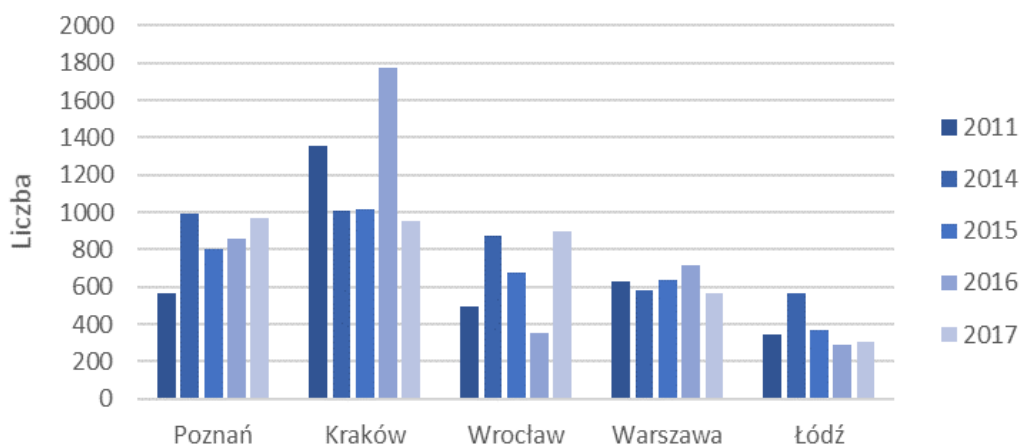
W 2018 r. w Poznaniu funkcjonowało 14 miejskich instytucji kultury, dla których Miasto Poznań jest organem prowadzącym. W 2017 r. (dane za 2018 r. będą dostępne w II połowie 2019 r.) w imprezach organizowanych przez lokalne instytucje kultury uczestniczyło 521 024 osób. W porównaniu z rokiem bazowym dynamika ich liczby wyniosła 165%. W mieście podejmuje się wiele inicjatyw mających na celu tworzenie i rozwój przestrzeni dla kultury, dostępnych dla wszystkich mieszkańców. Zainteresowanie poznanianków tego typu wydarzeniami było duże i wskaźnik liczby uczestników imprez organizowanych przez centra, domy, ośrodki kultury oraz kluby i świetlice na 1000 mieszkańców był dla Poznania największy wśród porównywanych miast.

Tabela. Liczba uczestników imprez organizowanych przez centra, domy, ośrodki kultury oraz kluby i świetlice na 1000 mieszkańców

Miasto	2011	2014	2015	2016	2017
Poznań	568	993	804	860	966
Kraków	1358	1010	1017	1771	953
Wrocław	498	872	678	354	901
Warszawa	632	582	636	714	570
Łódź	342	565	367	291	306

Źródło: GUS

Uczestnicy imprez organizowanych przez centra, domy, ośrodki kultury oraz kluby i świetlice na 1000 mieszkańców

- Dynamika nakładów na zadania jednostek pomocniczych Miasta – osiedli finansowane z budżetu Miasta**

W Poznaniu funkcjonują 42 jednostki pomocnicze Miasta – osiedla. W 2018 r. otrzymały one z budżetu Miasta kwotę 27,8 mln zł na realizację najważniejszych, dla lokalnej społeczności, zadań. W porównaniu z rokiem bazowym 2014 dynamika wartości tego wskaźnika wyniosła 137%. Otrzymane środki osiedla przeznaczyły na działania związane z następującymi obszarami: drogi i komunikacja zbiorowa (34,2%), oświata (32,8%), gospodarka komunalna i

ochrona środowiska (14,7%), kultura fizyczna i turystyka (7,6%), administracja (2,9%), polityka społeczna i zdrowotna (2,4%).

Tabela. Wysokość nakładów na zadania jednostek pomocniczych – osiedli (w mln zł)

Poznań	2014	2015	2016	2017	2018
	20,3	21,4	24,3	25,3	27,8

Źródło: UMP

- Wskaźnik przestępczości**

W Poznaniu w 2018 r. stwierdzono 15 804 przestępstwa, co w stosunku do roku bazowego 2010, w którym stwierdzono 28 377 przestępstw, oznacza spadek o 44,3%. Wskaźnik przestępczości w ostatnim z badanych lat wyniósł 29 przestępstw na 1000 mieszkańców.

Większość przestępstw stwierdzonych w Poznaniu to przestępstwa kryminalne (67,2% ogółu przestępstw). Przestępstwa o charakterze gospodarczym stanowiły 27,4%, a drogowe 3,5%.

W 2018 r. wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w Poznaniu wyniósł 62,8% i był wyższy o 8,1 pkt. proc. w stosunku do roku bazowego.

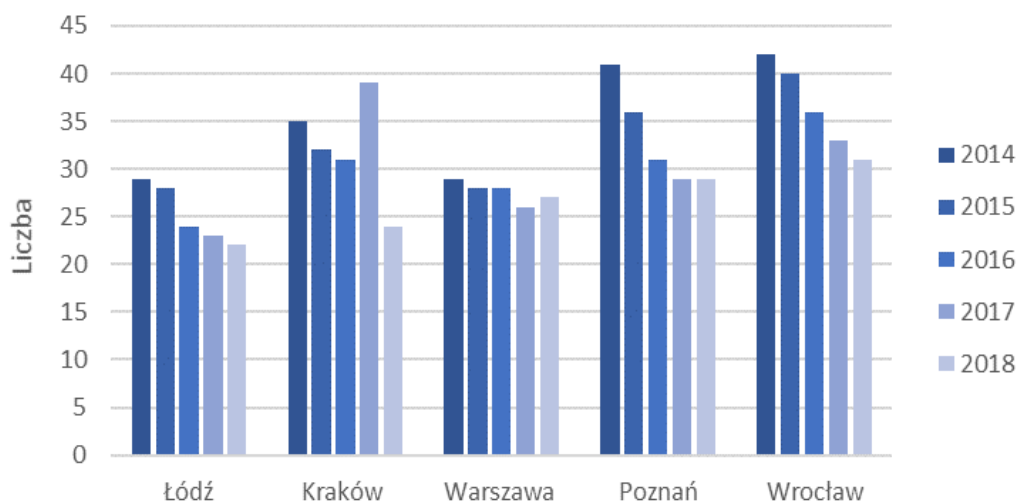
We wszystkich porównywanych miastach poziom przestępczości spada. Najniższy wskaźnik przestępczości odnotowano w Łodzi i Krakowie. Wyższy wskaźnik przestępczości niż w Poznaniu występuje jedynie we Wrocławiu.

Tabela. Przestępstwa stwierdzone przez Policję ogółem na 1000 mieszkańców

Miasto	2014	2015	2016	2017	2018
Łódź	29	28	24	23	22
Kraków	35	32	31	39	24
Warszawa	29	28	28	26	27
Poznań	41	36	31	29	29
Wrocław	42	40	36	33	31

Źródło: GUS

Przestępstwa stwierdzone przez Policję na 1000 mieszkańców

- **Uczestnicy masowych imprez sportowych na 1000 mieszkańców**

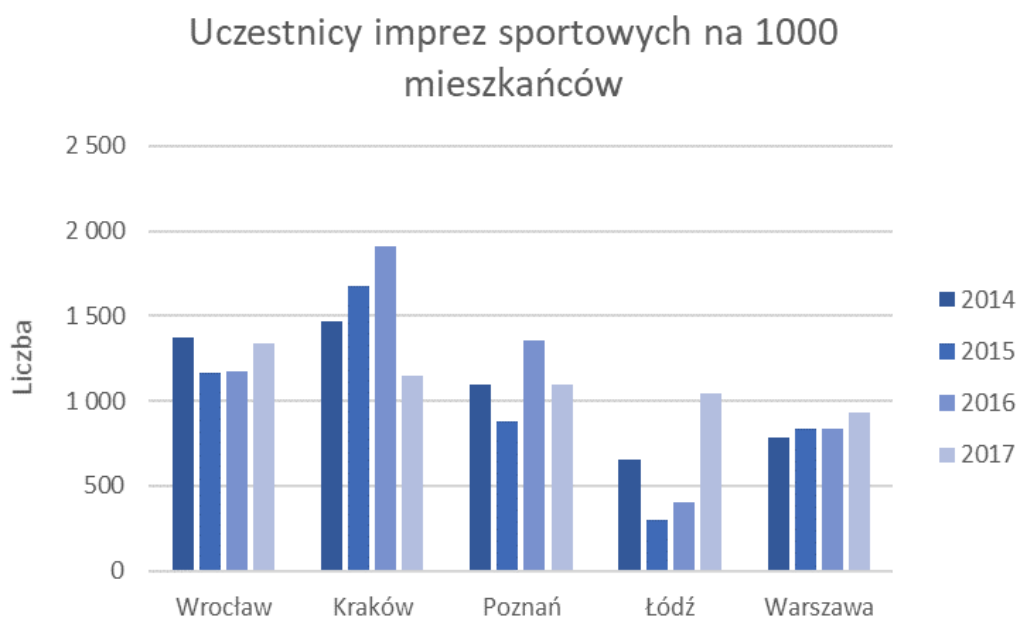
W 77 masowych imprezach sportowych organizowanych w 2017 r. (dane za 2018 r. będą dostępne w II półroczu 2019 r.) w Poznaniu wzięło udział 589 507 osób. Największą liczbę uczestników odnotowano podczas: PKO Poznań Półmaratonu (10,9 tys. osób), The Color Run 2017 (10 tys. osób), 2. Poznańskiego Biegu Niepodległości (8,6 tys. osób), 18. PKO Poznań Maratonu (6,3 tys. osób).

Wśród porównywanych miast, najwięcej uczestników masowych imprez sportowych odnotowano we Wrocławiu i Krakowie. Mniej osób niż w Poznaniu uczestniczyło w imprezach sportowych w Łodzi i Warszawie.

Tabela. Uczestnicy imprez sportowych na 1000 mieszkańców

Miasto	2014	2015	2016	2017
Wrocław	1372	1170	1177	1342
Kraków	1470	1674	1913	1147
Poznań	1099	884	1354	1094
Łódź	655	302	403	1046
Warszawa	782	839	835	934

Źródło: GUS

- **Udział powierzchni objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem miasta**

W 2018 r. udział powierzchni objętej 241 obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (mpzp) w powierzchni ogółem miasta stanowił 46%. Kolejnych 164 mpzp obejmujących 27% powierzchni miasta znajdowało się w opracowywaniu. Z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub – gdy brak jest mpzp – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, wynika, że na koniec 2018 r. tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową stanowiły 25,8%, zabudowę usługową 5,4%, usługową lub przemysłową 5,1 %, przemysłową – 0,4%, tereny usług sportu i rekreacji – 1,7%, zieleni i wód śródlądowych – 36,5%, a tereny komunikacji i infrastruktury – 25,1% całkowitej powierzchni miasta.

Wskaźniki Priorytetu: Przyjazne osiedla. Podsumowanie

W Poznaniu funkcjonują 42 jednostki pomocnicze Miasta – osiedla. Obszar 5 osiedli: Jeżyce, Ostrów Tumski-Śródka-Komandoria-Zawady, Stare Miasto, św. Łazarz, Wilda stanowi strefę centralną – Śródmieście, z największą koncentracją funkcji metropolitalnych i miastotwórczych. Ta część jest także najbardziej zaludnionym obszarem miasta. Realizacja kompleksowego Programu dla Śródmieścia powoduje, że wyhamowuje trend spadkowy liczby mieszkańców tego obszaru. W ramach otrzymywanych z budżetu Miasta środków finansowych, rady osiedli realizują działania mające na celu polepszenie warunków życia mieszkańców. W 2018 r. największe nakłady rady przeznaczyły na drogi, chodniki, infrastrukturę rowerową, oświatę oraz tereny zieleni. Nowe formy zagospodarowania przestrzeni miejskiej powodują, że mieszkańcy osiedli coraz częściej angażują się w działania na rzecz lokalnej społeczności oraz uczestniczą w lokalnych wydarzeniach i imprezach.

W Poznaniu dużą popularnością cieszą się imprezy masowe, szczególnie sportowe. W 2018 r. w 77 masowych imprezach sportowych uczestniczyło prawie 590 tys. osób, a w 136 imprezach artystyczno-rozrywkowych 296 tys. osób.

Zwiększa się liczba oddawanych do użytku mieszkań. Miasto realizuje program budowy mieszkań komunalnych i socjalnych. Realizowany jest także program budowy mieszkań społeczno-czynszowych, z których część będzie przeznaczona na realizację miejskiego programu „Mieszkanie z wynajmem z dojściem do własności”.

Zwiększa się liczba dzieci korzystających z różnych form opieki żłobkowej i przedszkolnej. Zgodnie z normami unijnymi docelowo poziom wskaźników udziału liczby dzieci objętych opieką żłobkową i liczby dzieci objętych opieką przedszkolną ma wynosić w 2030 r. odpowiednio 30% i 100%. Udział ten w Poznaniu rośnie i w 2018 r. wyniósł kolejno 20% i 91%. Miasto jest zobowiązane zapewnić miejsca opieki dla wszystkich dzieci dlatego też, oprócz rozbudowy własnej bazy, dofinansowuje miejsca dla dzieci w placówkach komercyjnych.

Zmniejszająca się liczba stwierdzonych przestępstw przy jednoczesnym wzroście wskaźnika wykrywalności potwierdza, że polepsza się poziom bezpieczeństwa publicznego. Wśród stwierdzonych przestępstw nadal jednak najwięcej jest tych o charakterze kryminalnym, które najbardziej wpływają na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Wiele zmian na osiedlach jest inicjowanych przez mieszkańców, którzy swoje projekty zgłaszają do Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego (PBO) i do Centrów Inicjatyw Lokalnych. Środki PBO do realizacji na 2018 r. to kwota 18 mln zł. Liczba projektów zgłoszonych do PBO w edycji roku 2018 wyniosła 325. W głosowaniu nad zgłoszonymi projektami wzięło udział 45 151 poznanianów. Dofinansowanie otrzymało 47 projektów. Zdecydowana większość miała charakter rejonowy i dotyczyła inicjatyw realizowanych na obszarze kilku osiedli.

6. Stopień realizacji Priorytetu: Wspólnotowość i dialog społeczny

Celem szczegółowym wynikającym z priorytetu Wspólnotowość i dialog społeczny jest tworzenie nowych i rozwijanie istniejących mechanizmów, form wsparcia i działań pozwalających mieszkańcom na odpowiedzialne współdecydowanie o rozwoju miasta.

Wysoki kapitał społeczny opiera się na dużej aktywności instytucjonalnej organizacji pozarządowych i społecznych, radach osiedli, ruchach miejskich oraz niesformalizowanych

inicjatywach społecznościowych. Coraz bardziej przyjazna i dostępna przestrzeń publiczna sprzyja dialogowi społecznemu. Jednak wciąż osoby z grup problemowych, o trudnej sytuacji życiowej nie włączają się do współdecydowania o rozwoju miasta.

Osiągnięcie celu nastawionego na tworzenie nowych i rozwijanie istniejących mechanizmów, form wsparcia i działań pozwalających mieszkańcom na odpowiedzialne współdecydowanie o rozwoju miasta uwarunkowane jest realizacją następujących kierunków interwencji:

1. Miasto przyjazne rodzinom i seniorom.
2. Budowanie szerokiej integracji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem.
3. Zwiększenie współuczestnictwa mieszkańców w życiu miasta.
4. Wspieranie działań kulturalnych i sportowych na rzecz rozwoju społecznego.
5. Kształtowanie zachowań prozdrowotnych mieszkańców Poznania.
6. Unowocześnienie oraz zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług publicznych.
7. Usprawnienie systemu komunikacji z mieszkańcami.
8. Wspieranie organizacji pozarządowych oraz zwiększenie aktywności obywatelskiej.

Stopień realizacji Priorytetu: Wspólnotowość i dialog społeczny określany jest w oparciu o analizę następujących wskaźników:

- **Udział beneficjentów pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego w ogólnej liczbie beneficjentów**

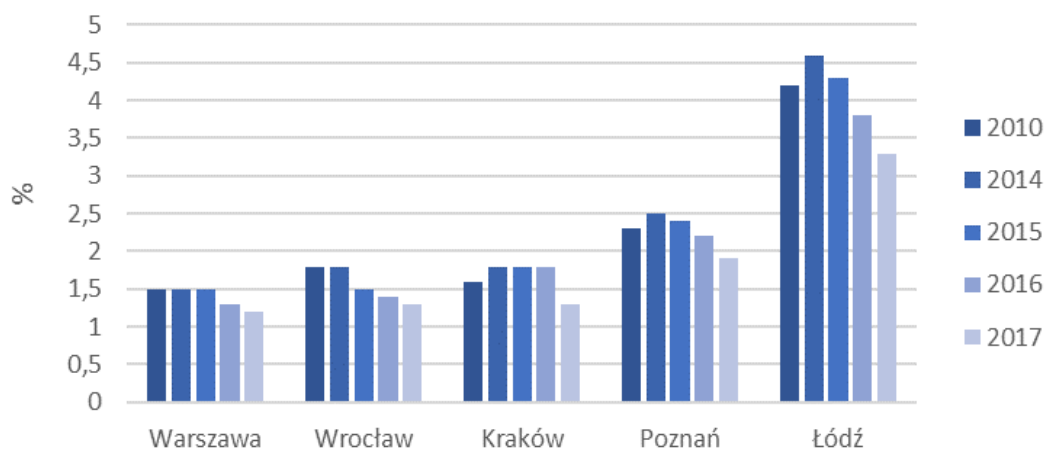
Beneficjenci pomocy społecznej to członkowie gospodarstw domowych, a także osoby bezdomne, które skorzystały przynajmniej raz z jakiegokolwiek pomocy świadczonej przez ośrodki pomocy społecznej. W Poznaniu w 2017 r. (dane za 2018 r. będą dostępne w II półroczu 2019 r.) udział osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa wyniósł 1,9% i w porównaniu z rokiem bazowym 2010 zmniejszył się o 0,4 pkt. proc.

Tabela. Udział beneficjentów pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego w ogólnej liczbie beneficjentów (%)

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017
Warszawa	1,5	1,5	1,5	1,3	1,2
Wrocław	1,8	1,8	1,5	1,4	1,3
Kraków	1,6	1,8	1,8	1,8	1,3
Poznań	2,3	2,5	2,4	2,2	1,9
Łódź	4,2	4,6	4,3	3,8	3,3

Źródło: GUS

Udział beneficjentów pomocy społecznej poniżej kryterium dochodowego w ogólnej liczbie beneficjentów

- Dynamika liczby imprez masowych**

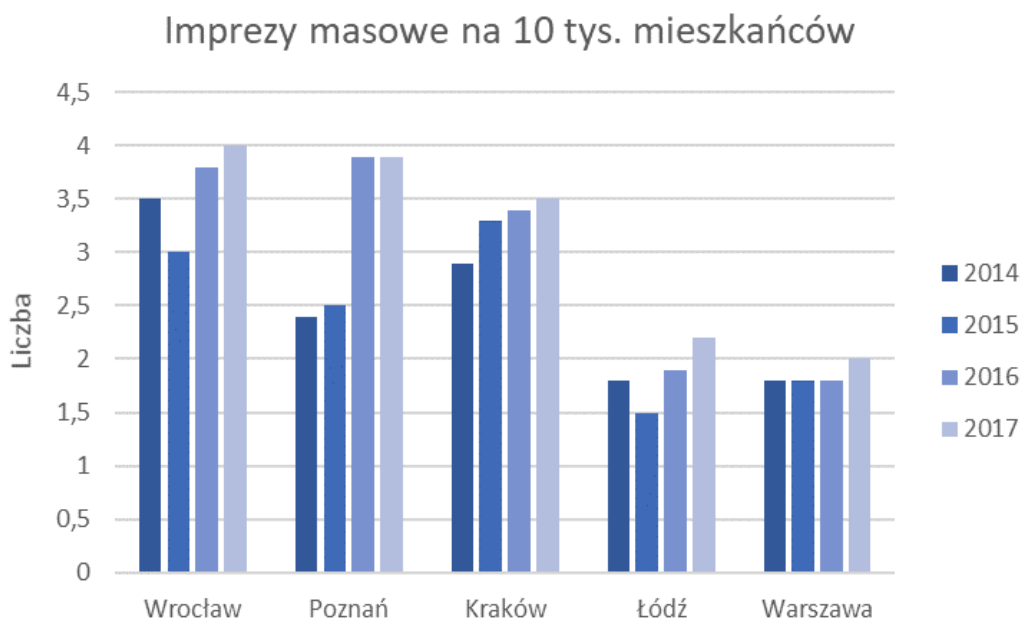
W Poznaniu w 2017 r. (dane za 2018 r. będą dostępne w II półroczu 2019 r.) zorganizowano 213 imprez masowych, z tego 77 o charakterze sportowym oraz 136 masowych imprez kulturalnych, w tym 88 koncertów. W porównaniu z 2014 r. dynamika ich liczby wyniosła 162,6%.

Liczba imprez masowych rośnie we wszystkich porównywanych miastach. Wskaźnik liczby imprez masowych na 10 tys. mieszkańców był najwyższy we Wrocławiu i Poznaniu.

Tabela. Liczba imprez masowych na 10 tys. mieszkańców

Miasto	2014	2015	2016	2017
Wrocław	3,5	3,0	3,8	4,0
Poznań	2,4	2,5	3,9	3,9
Kraków	2,9	3,3	3,4	3,5
Łódź	1,8	1,5	1,9	2,2
Warszawa	1,8	1,8	1,8	2,0

Źródło: GUS

- **Dynamika liczby konsultacji społecznych**

W Poznaniu w 2018 r. zorganizowano 78 konsultacji społecznych. W porównaniu z rokiem bazowym 2010 dynamika ich liczby wyniosła 156%. Konsultacje odbywały się w przestrzeni publicznej (spotkania z mieszkańcami) i w Internecie. Do dyspozycji mieszkańców była Platforma Konsultacji Społecznych, portal Otwarty Poznań i uruchomiony w 2017 r. Metropolitalny Portal Konsultacji Społecznych.

- **Dynamika liczby projektów organizacji pozarządowych uzyskujących dofinansowanie z budżetu miasta**

W Poznaniu w 2018 r. organizacje pozarządowe realizowały 972 projekty dofinansowane z budżetu Miasta¹⁰. W porównaniu z rokiem bazowym 2010 dynamika ich liczby wyniosła 128%. Najwięcej środków przeznaczono kolejno na projekty z zakresu: pomocy społecznej, kultury i sztuki, wsparcia i upowszechniania kultury fizycznej. Najmniejsze dofinansowanie dotyczyło projektów z zakresu nauki, oświaty i wychowania oraz ochrony i promocji zdrowia.

- **Dynamika liczby klientów e-usług administracji lokalnej**

Ogólna liczba użytkowników e-usług w 2018 r. wyniosła blisko 764,4 tys. Mieszkańcy mieli do dyspozycji m.in. następujące cyfrowe rozwiązania: e-administracja, elektroniczny system rezerwacji wizyt, skrzynka na ePUAP, system otwartego dostępu do informacji i danych miasta, system obsługi procedowania zadań dotacyjnych WITKAC.

Większość miejskich e-usług była udostępniona poprzez elektroniczną platformę informacyjno-usługową Miejski Informator Multimedialny (MIM). W 2018 r. liczba unikalnych użytkowników MIM wyniosła blisko 4 mln, a wielkość pobranych danych 11 TB. Miasto wykorzystywało także nowoczesne narzędzia wspierające w systemie zarządzania i administrowania miastem. Oferowało również możliwość skorzystania z SMS-owego systemu informowania o zagrożeniach, wysyłanych przez Centrum Zarządzania Kryzysowego.

¹⁰ Projekty pozyskane do realizacji w ramach otwartych konkursów ofert, bez tzw. małych grantów

- Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców**

W Poznaniu w 2018 r. liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców wyniosła 6,8. W porównaniu z rokiem bazowym 2010 dynamika tego wskaźnika wyniosła 147,8%.

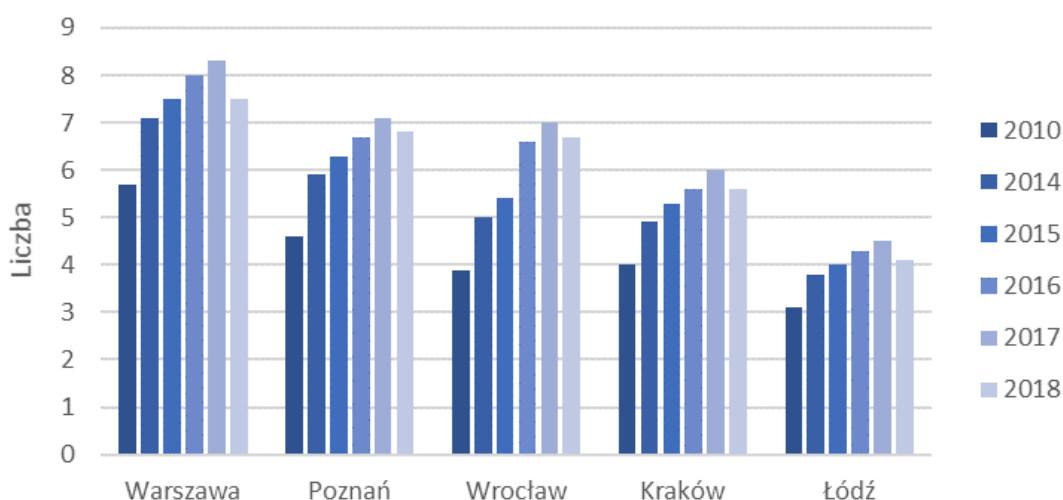
W 2018 r. wszystkie porównywane miasta odnotowały spadek wskaźnika liczby podmiotów III sektora w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w Warszawie i Poznaniu.

Tabela. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców

Miasto	2010	2014	2015	2016	2017	2018
Warszawa	5,7	7,1	7,5	8,0	8,3	7,5
Poznań	4,6	5,9	6,3	6,7	7,1	6,8
Wrocław	3,9	5,0	5,4	6,6	7,0	6,7
Kraków	4,0	4,9	5,3	5,6	6,0	5,6
Łódź	3,1	3,8	4,0	4,3	4,5	4,1

Źródło: GUS

Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców

- Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych – wybory na prezydenta miasta**

Na terenie miasta Poznania w wyborach samorządowych zarządzonych na dzień 21 października 2018 r. Rada Miasta Poznania powołała 223 obwody stałe i 29 obwodów odrębnych (szpitale, DPS-y, zakłady lecznicze, areszty śledcze). Uprawnionych do głosowania było 299 290 wyborców, którym wydano 228 746 kart do głosowania.

W pierwszej turze głosowania zwyciężył Prezydent Jacek Jaśkowiak z wynikiem 56,6% głosów. Frekwencja wyborcza wyniosła 54,43% i była wyższa w porównaniu z 2014 r. (38,71%).

Tabela. Frekwencja wyborcza – wybory prezydenta (%)

Miasto	2006	2010	2014	2018
Warszawa	53,0	49,6	47,2	b.d.
Kraków	38,8	43,2	41,8	b.d.

Poznań	42,8	24,7	38,7	54,4
Łódź	31,1	22,3	38,3	b.d.
Wrocław	40,0	39,4	36,2	b.d.

Źródło: Państwowa Komisja Wyborcza. Zbiorcze statystyki głosowania

Wskaźniki Priorytetu: Wspólnotowość i dialog społeczny. Podsumowanie

Poznań charakteryzuje się najwyższym w Polsce (po Warszawie) poziomem kapitału ludzkiego i społecznego, który charakteryzuje jakość, zasięg i cel relacji społecznych. Wysoki poziom kapitału społecznego pozytywnie wpływa na rozwój społeczno-gospodarczy miasta oraz jakość życia mieszkańców, sprzyja aktywności organizacji pozarządowych (NGOs), zakładanych przez mieszkańców w celu rozwiązywania problemów społeczności lokalnych. Wiele z tych organizacji realizuje zadania własne samorządu w ramach uzyskanych dotacji i grantów. Ponadto w mieście działają zespoły o charakterze doradczym i inicjatywnym, w skład których wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, należą do nich: Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Miejska Rada Seniorów, Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, Rada Rodziny Dużej, Młodzieżowa Rada Konsultacyjna przy Prezydencie Miasta Poznania oraz 5 komisji dialogu obywatelskiego.

Mieszkańcy uczestniczą we współdecydowaniu o mieście poprzez udział w internetowych lub bezpośrednich konsultacjach społecznych na temat różnych aspektów funkcjonowania miasta. Mogą także włączać się w konsultacje dotyczące wspólnych działań metropolitalnych, korzystając z Metropolitalnego Portalu Konsultacji Społecznych.

Dla usprawnienia kanałów komunikacji oraz załatwiania spraw, na stronach Urzędu Miasta Poznania, funkcjonują serwisy informacyjne: Miejski Informator Multimedialny, z którego w 2018 r. skorzystało prawie 3,7 mln unique users i Biuletyn Informacji Publicznej z liczbą unique users 1,4 mln. Mieszkańcy mogą także korzystać z platformy ePUAP zawierającej procedury i systemy wsparcia obsługi mieszkańców.

W 2018 r. uruchomione zostały serwisy internetowe z danymi o mieście:

- ✓ BaDaM www.badam.poznan.pl, na którym prezentowane są dane statystyczne i informacje o rozwoju miasta
- ✓ Model 3D Miasta Poznania <http://sip.geopoz.pl/sip/intro/gintro/>, prezentujący trójwymiarowe dane przestrzenne.

Dobra sytuacja gospodarcza i szeroki zakres programów wsparcia dla osób z wykluczeniami powodują, że w Poznaniu zmniejsza się liczba osób zagrożonych ubóstwem. Osoby z wykluczeniami mogą korzystać z szerokiego zakresu rządowych i miejskich programów aktywizujących i włączających te osoby w życie społeczne oraz licznych inicjatyw organizacji pozarządowych. Wiele z tych inicjatyw jest dofinansowywanych z budżetu Miasta w ramach otwartych konkursów i grantów. W Poznaniu są wdrażane programy skierowane do różnych grup społecznych jak rodziny, w tym wielodzietne, seniorzy i młodzież. Osobne programy są dedykowane osobom z niepełnosprawnościami. Miasto wspiera także działania organizacji pozarządowych wspierających cudzoziemców przebywających w Polsce.

II. Poziom zaawansowania realizacji zadań kluczowych

W ramach wdrażania priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ realizowane są zadania kluczowe obejmujące przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne. Strategia określa 55 zadań kluczowych. W ich realizację są lub będą zaangażowane różne podmioty i jednostki. Efekty ich działań będą miały znaczący wpływ na wdrażanie Strategii. Pomimo, iż zadania kluczowe zostały przyporządkowane do poszczególnych priorytetów strategicznych, ich realizacja – podobnie jak wszystkich przedsięwzięć wynikających ze Strategii – wpływa na poziom wdrażania wszystkich priorytetów. Wynika to z oparcia Strategii na systemie poczwórnej helisy obejmującej wzajemnie powiązane ze sobą społeczność lokalną, biznes, naukę i administrację publiczną.

Priorytet strategiczny **Silna Metropolia**

W ramach priorytetu przewiduje się rozwój funkcji metropolitalnych Poznania przy uwzględnieniu procesu metropolizacji w aspekcie przestrzennym, funkcjonalnym i sieciowym. Proces ten wpływa na sąsiadującą przestrzeń obszaru metropolitalnego (która stanowiąc zaplecze miasta, przejmuje część jego funkcji) oraz na cały region. Zgodnie ze Strategią, prowadzone są działania mające na celu rozwój funkcji biznesowych, akademickich, targowych, turystycznych, konferencyjnych, kulturalnych, sportowych Poznania i coraz lepszą rozpoznawalność Poznania w skali globalnej. Jednocześnie rozwijana jest współpraca z regionem i gminami Metropolii Poznań oraz wykorzystywane są możliwości jakie daje współpraca międzynarodowa.

Proces metropolizacji jest związany z rozbudową powiązań transportowych. Poznań należy do miast o dużej krajowej i międzynarodowej dostępności transportowej, jest miastem – węzłem łączącym różne środki transportu i platformy multimodalne, leżącym na skrzyżowaniu dwóch korytarzy transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T¹¹: Bałtyk-Adriatyk i Morze Północne-Bałtyk. Pozwala to na rozwój dostępności międzynarodowej, a w skali lokalnej, także na rozwój zrównoważonego transportu w mieście i gminach sąsiednich oraz budowę brakujących odcinków tzw. „ostatniej mili” z wykorzystaniem unijnego instrumentu finansowego CEF.

W 2018 r. w ramach zadań kluczowych kontynuowano rozbudowę infrastruktury portu lotniczego Poznań – Ławica, który dynamicznie rozwija siatkę połączeń i usług dla pasażerów. Trwały prace nad rozbudową infrastruktury parkingowej i dostosowaniem świetlnego systemu podejścia precyzyjnego do nowoczesnych standardów międzynarodowych oraz przygotowaniem do rozpoczęcia rozbudowy stanowisk do odprawy pasażerskiej w hali check-in. Prowadzono także rozmowy z potencjalnym inwestorem na temat utworzenia połączenia kolejowego z Portem Lotniczym Poznań-Ławica. Obok lotniska prywatny inwestor rozpoczął budowę hotelu sieci Moxi Marriott.

Dostępność transportowa Metropolii Poznań zwiększyła się po uruchomieniu w 2018 r. Poznańskiej Kolei Metropolitalnej (PKM)¹². Miasto Poznań partycypuje w PKM poprzez dofinansowanie połączeń oraz realizację miejskich inwestycji infrastrukturalnych. W ramach projektu budowy węzłów przesiadkowych z usprawnieniem dojazdu prowadzono prace nad

¹¹ Sieć TEN-T obejmuje pasażerskie i towarowe sieci kolejowe, sieć drogową, lotniska, porty morskie, porty i drogi wodne śródlądowe oraz terminale drogowo-kolejowe.

¹² W 2018 r. uruchomiono pierwsze połączenia PKM z Poznania do Grodziska Wlkp., Jarocina, Nowego Tomysła, Swarzędza i Wągrowca.

przygotowaniem dokumentacji projektowej na utworzenie węzłów „Grunwaldzka” (projekt realizowany wraz z gminą Komorniki, przy stacji kolejowej Poznań Junikowo) oraz „Strzeszyn” (przy stacji kolejowej Poznań Strzeszyn). Wspierano projekty mające na celu lepsze połączenia kolejowe z innymi miejscowościami. Na rozwój PKM mają także wpływ inwestycje realizowane przez publicznych operatorów kolejowych. W 2018 r. został oddany do użytku nowy budynek dworca Poznań Garbary, rozpoczęto modernizację linii Poznań – Szczecin oraz Poznań – Piła, trwały przygotowania do opracowania koncepcji modernizacji dworca Poznań Główny oraz budowy trzeciego toru pomiędzy stacjami Poznań Główny a Poznań Wschód, który znacznie usprawniłby ruch kolejowy na obszarze Metropolii Poznań.

W ramach zadań kluczowych w 2018 r. kontynuowano rozbudowę układu transportowego miasta o znaczeniu ponadlokalnym, ważnego dla rozwoju wszystkich gmin Metropolii Poznań. W 2018 r. realizowano prace na drodze krajowej nr 92 (przebudowa Mostu Lecha, projektowanie przebudowy ul. Lutyckiej w obrębie linii kolejowych i węzła Koszalińska). Trwały przygotowania do rozbudowy układu transportowego wokół węzła Rondo Rataje. Kontynuowano integrację systemów transportowych we wszystkich gminach Metropolii.

Ważnym zadaniem w skali Metropolii Poznań jest zagospodarowanie centralnego i perspektywicznego obszaru rozwojowego Poznania - tzw. "Wolnych Torów". Teren ten ma stać się ważnym centrum usługowo-mieszkalno-transportowym Poznania i Metropolii. W 2018 r. trwały rozmowy Miasta ze spółką PKP SA, będącą właścicielem większości tego obszaru, na temat jego zagospodarowania oraz przygotowywano koncepcję miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Istotną rolę w rozwoju funkcji metropolitalnych odgrywa kultura i dziedzictwo historyczno-kulturowe. W ramach zadań kluczowych w 2018 r. rozpoczęto prace nad renowacją fortyfikacji miejskich, realizację projektu „Tu się wszystko zaczęło” oraz podjęto uchwałę w sprawie utworzenia Parku Kulturowego Stare Miasto. Trwały przygotowania do utworzenia muzeum Centrum Szyfrów „Enigma” w dawnym budynku Uniwersytetu im. A. Mickiewicza przy ul. Święty Marcin. Podjęto prace koncepcyjne nad budową nowych siedzib dla Teatru Muzycznego oraz Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości. W 2018 r. kontynuowano prace nad opracowaniem „Poznańskiego Programu dla Kultury 2019-2023” (uchwalony przez Radę Miasta Poznania w 2019 r.), który zakłada niwelowanie barier w dostępie do kultury i intensyfikację przedsięwzięć kulturalnych skierowanych do lokalnych społeczności.

Szeroki program rozwoju tzw. przemysłu czasu wolnego realizuje miejska spółka Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o. Zakłada on, że Miasto Poznań będzie koordynować rozwój międzynarodowych wydarzeń i imprez kulturalnych, sportowych i targowych, wspierać międzynarodowe przedsięwzięcia biznesowe oraz tworzyć płaszczyznę do efektywnej współpracy nauki i biznesu. W ramach polepszenia warunków organizacji dużych imprez targowych, kontynuowane są prace nad rozbudową oferty parkingowej dla uczestników imprez oraz zwiększeniem powierzchni wystawienniczej. MTP poszerzają ofertę imprez i wydarzeń targowych. W 2018 r. zorganizowano 9 nowych wydarzeń targowych, w tym w Poznaniu: Survival Force Expo, Caravans Salon Poland, 4 PRINT WEEK, Narodowa Wystawa Rolnicza oraz Poznań Air Show. Międzynarodowe Targi Poznańskie były także organizatorem technicznym prestiżowej międzynarodowej konferencji klimatycznej ONZ COP24 w Katowicach. Miasto Poznań przekazało MTP miejską halę widowiskowo-sportową „Arena”. Pozwoli to na modernizację obiektu ze środków spółki i organizację dużych imprez międzynarodowych.

Tabela. Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu Silna Metropolia

Kluczowe zadania przewidziane do realizacji w ramach priorytetu		Lata planowanej realizacji			Etap/ zaawansowanie
Nazwa zadania	Koordynator	2020	2025	2030	
Rozbudowa systemu kolei metropolitalnej wraz z węzłami przesiadkowymi i przystankami kolejowymi	Województwo Wielkopolskie, Koleje Wielkopolskie, PKP Polskie Linie Kolejowe, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich	X	X	X	Partycypacja Miasta w projekcie, Uruchomienie połączeń z Poznania do Grodziska Wlkp., Jarocina, Nowego Tomysła, Swarzędza i Wągrowca
Zagospodarowanie obszaru Wolnych Torów	Miejska Pracownia Urbanistyczna, Wydział Urbanistyki i Architektury, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Miejski Konserwator Zabytków	X	X	X	Etap uzgodnień, przygotowanie koncepcji zagospodarowania, rozmowy z PKP
Budowa nowych siedzib Teatru Muzycznego i Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Kultury	X	X		Prace koncepcyjne
Utworzenie Centrum szyfrów/muzeum/Enigma	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Kultury	X			Prace koncepcyjne, podpisano umowę na dofinansowanie z UE
Renowacja poznańskich fortyfikacji dla zachowania dziedzictwa kulturowego	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Kultury	X			Prace projektowe, dokumentacja, zagospodarowanie otoczenia, prace nad strategią dla fortyfikacji
Utworzenie parku kulturowego i podjęcie starań o wpisanie centrum Poznania na listę UNESCO	Wydział Kultury, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	X	X	X	Przyjęcie uchwały ws utworzenia parku kulturowego „Stare Miasto”
Realizacja projektu „Tu się wszystko zaczęło”	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X			W trakcie realizacji – zadanie ciągłe
Budowa nowej hali widowiskowo-sportowej	Wydział Sportu, Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji	X	X		Przygotowania do prac koncepcyjnych
Rozbudowa i przebudowa układu komunikacyjnego miasta o znaczeniu ponadlokalnym (układ komunikacyjny ronda Rataje, druga nitka ul. Dolna Wilda od ul. Hetmańskiej do autostrady A2, zintegrowany węzeł komunikacyjny w ul. Grunwaldzkiej przy granicy miasta, węzeł Wola i węzeł Koszalińska, ul. Gdynska, ul. Obornicka, most Lecha)	Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego	X	X		Ul. Lechicka/ Węzeł Koszalińska/ Al. Solidarności/ ul. Gołęcińska – prace koncepcyjne, konsultacje społeczne Ul. Gdynska – analiza kosztów, Węzeł Grunwaldzka – prace koncepcyjne, Most Lecha – rozstrzygnięcie przetargu, prace budowlane, Rondo Rataje – rozstrzygnięcie przetargu na prace projektowe i budowlane, ul. Dolna Wilda – zmiana koncepcji zadania
Utworzenie połączenia kolejowego z Portem Lotniczym Poznań-Ławica	Województwo Wielkopolskie, Koleje Wielkopolskie, PKP Polskie Linie Kolejowe, Port Lotniczy Poznań-Ławica		X	X	Planowane do realizacji po 2020 r.
Rozbudowa infrastruktury Portu Lotniczego Poznań-Ławica	Port Lotniczy Poznań-Ławica			X	Planowane do realizacji po 2025 r.

Organizacja nowych wydarzeń o randze międzynarodowej (np. Targi Technologii Jutra; Kongres Miast Partnerskich; światowe targi najbardziej promujące eksportowe branże Polski oraz imprezy w 100. rocznicę PeWuKi)	Międzynarodowe Targi Poznańskie	X	X	X	W trakcie realizacji
---	---------------------------------	---	---	---	----------------------

Źródło: opracowanie własne

Priorytet strategiczny **Nowoczesna przedsiębiorczość**

Realizacja priorytetu zakłada rozwój w Poznaniu zróżnicowanej, silnej i nowoczesnej gospodarki przy wykorzystaniu dużego potencjału gospodarczego, biznesowego, akademickiego, naukowego i innowacyjnego miasta oraz zasobów lokalnego rynku pracy, który korzysta także z pracowników spoza Poznania. Zgodnie ze Strategią, prowadzone są działania wspierające innowacyjność, rozwój sektorów kreatywnych i start-upów, inteligentne specjalizacje regionalne, przemysł spotkań i lokalny rynek pracy, w tym szkolnictwo zawodowe. W gospodarce Poznania coraz większą rolę odgrywa silne środowisko startupów oraz przemysł gier, platformy i sieci współpracy wspierające rozwój klasteringu i high-tech. Zapleczem dla działalności biznesowej, szczególnie sektorów kreatywnych, jest kultura, która jest niezbędna do rozwoju konkurencyjnej gospodarki w skali globalnej. Dla rozwoju potencjału gospodarki miasta ważne są inwestycje zewnętrzne, szczególnie w branżach wytwarzających wysoką wartość dodaną. Działania Miasta mają na celu uczynienie z Poznania centrum wysokospecjalistycznych usług.

W ramach zadań kluczowych w 2018 r. kontynuowana była rozbudowa miejskiego Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego, którego celem jest wspieranie lokalnego biznesu, w tym start-upów i działalności zaawansowanej technologicznie. Wdrażane były także różne projekty wpływające na warunki rozwoju działalności biznesowej w mieście, jak m.in. inkubator przedsiębiorczości, Strefa Pracy Wspólnej +jeden, program Startup Poznań. Projekty związane z wspieraniem nowych aktywności biznesowych, współpracy biznesowej oraz różnych lokalnych inicjatyw prowadzone były przez MTP. W 2018 r. w ramach zadań kluczowych MTP prowadziły także inwestycje polegające na unowocześnianiu infrastruktury wystawienniczo – kongresowej, jak m.in. modernizację i rozbudowę pawilonów targowych nr 3A, 4, 5, 6, 6A, 7, 7A i 15 oraz zadania z zakresu rozbudowy infrastruktury i usług IT. Działalność zagraniczna MTP była skierowana do administracji państwowej oraz jednostek samorządowych promujących polską gospodarkę na rynkach międzynarodowych. W 2018 r. MTP zorganizowały 12 wystąpień zagranicznych, w tym w Niemczech (Berlin, Kolonia), Wielkiej Brytanii (Londyn), Stanach Zjednoczonych (Orlando), Chinach (Szanghaj, Pekin), Hongkongu, Rosji (Kaliningrad), Szwecji (Sztokholm), Indiach (Mumbaj).

Miasto Poznań prowadzi liczne działania wspierające rozwój szkolnictwa wszystkich szczebli. W ramach zadań kluczowych była kontynuowana rozbudowa miejskiego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Realizowane były także projekty ukierunkowane na rozwój kompetencji uczniów szkół podstawowych (m.in. z matematyki) i zawodowych/branżowych (m.in. kwalifikacje zawodowe uczniów) oraz polepszenia warunków i jakości nauczania (m.in. doposażanie szkół w wysokospecjalistyczny sprzęt dydaktyczny). Część z nich jest finansowana w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. W ramach wspierania szkolnictwa wyższego, Miasto wspiera rozbudowę bazy

uczelnianej przekazując na ten cel na preferencyjnych warunkach grunty miejskie, udziela stypendia dla studentów i absolwentów, dotacje i granty na przedsięwzięcia naukowe, organizuje konkursy dla studentów, absolwentów i naukowców. W ramach miejskiego programu „Study in Poznań” rozwijają się działania skierowane do studentów zagranicznych.

Tabela. Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu Nowoczesna przedsiębiorczość

Kluczowe zadania przewidziane do realizacji w ramach priorytetu		Lata planowanej realizacji			Etap/ zaawansowanie
Nazwa zadania	Koordynator	2020	2025	2030	
Uzbrojenie terenów objętych Kostrzyńsko-Słubicką Specjalną Strefą Ekonomiczną w Poznaniu	Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji	X	X		Promocja terenów inwestycyjnych
Rozbudowa Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego	Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji	X			Włączenie nowego obiektu (Budynku 400) w struktury PPTP
Program akceleracji start-upów na terenach MTP	Międzynarodowe Targi Poznańskie	X	X	X	Rozwój oferty skierowanej do start-upów, np. organizacja w cyklach dwuletnich wydarzenia StartUp Poznań! (najbliższe w 2019)
Rozbudowa infrastruktury targowej i kongresowej MTP	Międzynarodowe Targi Poznańskie	X	X	X	Rozbudowa pawilonu nr 4, Prace koncepcyjne dot. innych
Rozbudowa infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Oświaty	X			Przesunięcie zadania z uwagi na brak ofert w przetargach

Źródło: opracowanie własne

Priorytet strategiczny **Zielone, mobilne miasto**

Realizacja priorytetu zakłada rozwój w Poznaniu przyjaznego dla środowiska zrównoważonego i efektywnego transportu miejskiego oraz atrakcyjnych i dostępnych terenów zieleni, a także zagospodarowanie terenów nadbrzeżnych Warty. Jest to ściśle powiązane z jakością powietrza i wód oraz gospodarką odpadami. Zgodnie ze Strategią, prowadzone są działania wspierające rozwój ekomobilności i promujące transport publiczny, ruch rowerowy, pieszy oraz systemy współdzielenia pojazdów. Realizowane są działania mające na celu usprawnienie miejskiego ruchu transportowego poprzez przebudowę głównego układu transportowego, zwiększenie roli transportu zbiorowego i ekologicznego. Miasto Poznań systematycznie inwestuje w budowę i przebudowę dróg i tras tramwajowych, rozbudowę systemu i infrastruktury rowerowej, rozbudowę infrastruktury dla potrzeb elektromobilności, system parkingowy oraz poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszego i rowerowego. Aktywizacja rzeki oraz przyległego do niej terenu następuje poprzez zagospodarowanie rekreacyjne, turystyczne i gospodarcze oraz przywrócenie szlaków transportowych. Realizowane są projekty mające na celu zachowanie istniejących i tworzenie nowych terenów zieleni oraz ochronę terenów cennych przyrodniczo. Oprócz dużych przedsięwzięć inwestycyjnych prowadzone są liczne działania polegające na kształtowaniu świadomości ekologicznej i promowaniu właściwych postaw i zachowań. Miasto Poznań prowadzi kampanie informacyjne i edukacyjne oraz tworzy miejsca ekspozycji walorów przyrodniczych.

W 2018 r. Miasto Poznań prowadziło prace nad budową nowych tras tramwajowych. W ramach zadań kluczowych kontynuowano przebudowę tras tramwajowych na Ratajach (os.

Lecha – rondo Żegrze) oraz w ul. Święty Marcin (w ramach Programu Centrum I), rozpoczęto prace nad budową trasy tramwajowej na Naramowice oraz kontynuowano prace projektowe nowych tras tramwajowych w ul. Unii Lubelskiej oraz w ul. Ratajczaka (w ramach Programu Centrum II). Trwały prace projektowe przebudowy układu transportowego na Wildzie (ulice Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r.) oraz Jeżycach (ul. Dąbrowskiego).

Rozpoczęły się dostawy 50 niskopodłogowych tramwajów Moderus Gamma zakupionych przez spółkę Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Poznań Sp. z o.o. (MPK). Spółka systematycznie inwestuje w zakup nowego taboru, w tym autobusów o wysokich normach emisji spalin oraz autobusów o napędzie elektrycznym. W ramach promowania transportu zbiorowego w 2018 r. wprowadzono bezpłatne przejazdy dla uczniów szkół.

W ramach rozbudowy miejskiej sieci dróg rowerowych w 2018 r. powstało 67,6 km nowych dróg rowerowych, m.in. wzdłuż ulic: Zamenhofa, Bukowska. Trwały prace projektowe dróg rowerowych m.in. w ulicach: Grunwaldzkiej, Wyszyńskiego, Estkowskiego, Wolnica, Solna, Dolna Wilda, Półwiejska, Pułaskiego, Koszalińska. Kontynuowano rozbudowę systemu Poznański Rower Miejski, dofinansowywanego z budżetu Miasta. W 2018 r. uruchomiono 22 nowe stacje rowerowe i zwiększono o 233 liczbę rowerów, w tym o 23 rowery przystosowane do przewozu dzieci w fotelikach.

Kontynuowano działania polegające na uspokojeniu ruchu samochodowego w Centrum. W ramach zadań kluczowych w 2018 r. rozszerzona została Strefa „Tempo 30”. Na obszarze Strefy Płatnego Parkowania (SPP) przebudowano ulice: Cicha, Chełmońskiego, Szyperska, Kassyusza, Zwierzyniecka i Rybaki. Uruchomiono pierwszy w mieście parking P&R przy przystanku „PST Szymanowskiego” oraz zakończono I etap tworzenia sieci miejsc postojowych dla pojazdów elektrycznych i ekologicznych systemów carsharing w centrum Miasta oraz przy ważnych punktach przesiadkowych, czy turystycznych. Trwały prace projektowane SPP dla obszaru Wildy i Łazarza oraz konsultacje na temat organizacji ruchu na obszarze Jeżyc i Łazarza.

W 2018 r. realizowano zadania kluczowe mające na celu uatrakcyjnienie i zwiększenie możliwości wypoczynku nad wodami. Kontynuowano prace nad rozbudową „Wartostrady” pieszo-rowerowej, a także przygotowywano zagospodarowanie nowych przestrzeni do rekreacji na wolnym powietrzu. Na terenach nadwarciańskich funkcjonowała tymczasowa przystań oraz wypożyczalnia sprzętu wodnego. Utworzono kolejny przystanek Tramwaju Wodnego, pływającego na trasie Katedra-Politechnika-Rataje-Wilda-Chwaliszewo-Szeląg. Zakończono budowę slipu dla służb ratunkowych, schodów i pochylni dla osób z niepełnosprawnościami oraz rozpoczęto przygotowanie dokumentacji projektowej dla budowy przystani rzecznej i nurtowej. Nad Wartą zakończono budowę pawilonu Szeląg Nowe Miejsce Kultury, który służy lokalnej społeczności jako miejsce spotkań i warsztatów. Rozpoczęto modernizację Łazienek Rzecznych i Dziecińca Pod Słońcem. Trwały prace koncepcyjne nad kładką pieszo-rowerową łączącą Berdychowo z Chwaliszewem. Prowadzono także prace nad zagospodarowaniem jezior: Rusałka, Strzeszyńskiego i Kierskiego (projekt Plażojada) oraz oczyszczaniem cieków wodnych.

W 2018 r. w ramach zadań kluczowych kontynuowano budowę Parku Rataje ze skansenem kolei średzkiej i infrastrukturą parkową i zabawową dla dzieci. Park powstał na terenie będącym częściowo nieużytkiem. Uporządkowano także tereny zieleni przy ulicach: Lotniczej, Piątkowskiej/Szydłowskiej oraz Juraszów. Kontynuowane były wieloletnie programy „Rewaloryzacja Parku Sołackiego”, „Rewaloryzacja zieleni w centrum miasta - park im. K. Marcinkowskiego”, „Programu ratowania starych, cennych drzew z przyrodniczego i społecznego punktu widzenia oraz nasadzenia nowych w aglomeracji poznańskiej”.

W Poznaniu są prowadzone liczne działania mające na celu ochronę powietrza, wód oraz gleby. Miasto Poznań wchodzi w skład Regionu II gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim z 3 regionalnymi instalacjami do przetwarzania odpadów komunalnych: Instalacją Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ITPOK), kompostownią pryzmową i składowiskiem odpadów w Suchym Lesie. ITPOK pozwala na przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych oraz produkcję energii elektrycznej i ciepłej. W 2018 r. na terenie składowiska odpadów uzyskano pełną funkcjonalność biokompostowni – nowoczesnej instalacji do odzysku odpadów biodegradowalnych.

W ramach przedsięwzięć mających na celu polepszenie jakości powietrza, w 2018 r. Miasto uruchomiło Program „Kawka BIS” wspierający likwidację źródeł niskiej emisji z gospodarstw domowych indywidualnych. Spółka Veolia Energia Poznań Sp. z o.o. realizuje wieloletni program rozbudowy miejskiej infrastruktury ciepłowniczej i przyłączania nowych odbiorców z jednoczesną likwidacją nieefektywnych i przestarzałych lokalnych źródeł ciepła. Na terenie miasta i Metropolii Poznań prowadzone są przez spółkę Aquanet SA wielkoskalowe prace nad rozbudową systemu wodociągów i kanalizacji.

Tabela. Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu Zielone, mobilne miasto

Kluczowe zadania przewidziane do realizacji w ramach priorytetu		Lata planowanej realizacji			Etap/ zaawansowanie
Nazwa zadania	Koordynator	2020	2025	2030	
Budowa nowych tras tramwajowych (na Naramowice, w ul. Unii Lubelskiej, w ul. Ratajczaka, na os. Kopernika, os. Dębina, węzeł Brama Zachodnia)	Zarząd Transportu Miejskiego	X	X	X	Naramowice – rozstrzygnięcie przetargu, prace koncepcyjne i budowlane, Ul. Unii Lubelskiej – prace przygotowawcze, konsultacje ul. Ratajczaka – prace koncepcyjne, os. Kopernika- zakończenie prac nad PFU, os. Dębina – rozpoczęcie prac nad PFU
Przebudowa tras tramwajowych (ul. Kórnicka – os. Lecha – rondo Żegrze, ul. Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r., ul. Zwierzyniecka, ul. Dąbrowskiego)	Zarząd Transportu Miejskiego	X	X	X	Górny Taras Rataj – rozstrzygnięcie przetargu, prace budowlane, Dąbrowskiego, Wierzbicice – prace przygotowawcze
Zakup nowych niskoemisyjnych pojazdów transportu publicznego	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne, PKS Poznań	X	X	X	Rozstrzygnięto przetarg MPK na dostawę 50 tramwajów, pod koniec roku zaczęły być dostarczane pierwsze, Przygotowania do zakupu 21 autobusów elektrycznych
Utworzenie nowych połączeń komunikacyjnych (os. Świerczewo z centrum miasta, północnych osiedli miasta z trasą PST, usprawnienie ruchu komunikacyjnego do węzła Ogrody/ Brama Zachodnia)	Zarząd Transportu Miejskiego	X	X	X	Zwiększenie częstotliwości kursów linii nr 198, Uruchomienie nowych linii: nr 170 Strzeszyn – PST – Winogrody, „szkolnej” nr 188 PST Sobieskiego – Radojewo
Realizacja programu „Poznań Rataje – Franowo” w zakresie modernizacji układu drogowego	Zarząd Dróg Miejskich	X	X		Dokumentacja przebudowy ul. Folwarcznej

Rozbudowa Strefy Tempo 30	Zarząd Dróg Miejskich	X			Działania ciągłe, Konsultacje organizacji ruchu na Jeźcach i Łazarzu
Budowa systemu parkingów Park&Ride	Zarząd Dróg Miejskich, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X	X	X	otwarcie parkingu „PST Szymanowskiego”, prace koncepcyjne i studia wykonalnością dla parkingów dla następnych lokalizacji
Rozbudowa miejskiej sieci dróg rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Zarząd Dróg Miejskich, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X	X	X	Działania ciągłe. 67,6 km nowych dróg rowerowych
Utworzenie parku Rataje	Zarząd Zieleni Miejskiej	X			Prace budowlane
Zagospodarowanie starego koryta Warty	Zarząd Zieleni Miejskiej, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Gospodarki Nieruchomościami	X	X	X	Działania ciągłe
Budowa i modernizacja obiektów nad Wartą (kładka pieszo-rowerowa nad Wartą i Cybiną, Łazienki rzeczne, Dzieciniec Pod Słońcem)	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego	X	X		Kładka – prace koncepcyjne, Łazienki Rzeczne, Dzieciniec Pod Słońcem – prace budowlane
Rozbudowa ciągu pieszo-rowerowego Wartostrada	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X	X		Działania ciągłe
Unowocześnienie systemu gospodarki odpadami	Zakład Zagospodarowania Odpadów, Wydział Gospodarki Komunalnej, Związek Międzygminny GOAP, Wydział Ochrony Środowiska	X	X	X	Działania ciągłe
Budowa nowego schroniska dla zwierząt	Zakładu Usług Komunalnych, Ogród Zoologiczny	X			Prace projektowe

Źródło: opracowanie własne

Priorytet strategiczny **Przyjazne osiedla**

Realizacja priorytetu zakłada coraz lepsze warunki i jakość życia w skali lokalnej, na małych obszarach osiedli posiadających własny, wyjątkowy charakter. Jest to związane z rozwojem na tych obszarach miejskich usług oraz tworzeniem przyjaznych i dostępnych dla wszystkich mieszkańców przestrzeni publicznych. Ważnym obszarem jest Śródmieście, które pełniąc funkcje miastotwórcze, metropolitalne i ponadregionalne, jednocześnie wymaga kompleksowych działań rewitalizacyjnych. Warunkiem efektywnej realizacji priorytetu jest włączenie mieszkańców poprzez tworzenie warunków do rozwoju aktywizacji społecznej i budowie tożsamości lokalnej. Zgodnie ze Strategią, Miasto wspiera inicjatywy społeczne, stymulujące budowanie lokalnej oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej i usług społecznych na osiedlach, dofinansowując projekty wskazane przez mieszkańców jako ważne dla lokalnej społeczności sąsiedzkiej. Coraz powszechniejsze staje się udostępnianie przestrzeni publicznej i lokali komunalnych na lokalne działania i inicjatywy społeczne, kulturalne, promujące zdrowy tryb życia i lokalne rzemiosło. W ramach zadań wynikających z przepisów prawa, Miasto Poznań, stara się zapewnić lokalnym społecznościom nieograniczony dostęp do różnego rodzaju usług publicznych oraz kształtować warunki do rozwoju usług komercyjnych (poprzez np. odpowiednie planowanie przestrzenne).

Dynamiczny rozwój osiedli (zwłaszcza Naramowic i Strzeszyna) powoduje konieczność skumulowania działań inwestycyjnych, obok Śródmieścia, także w tych obszarach.

W 2018 r. kontynuowano działania rewitalizacyjne obszaru Śródmieścia obejmujące inwestycje infrastrukturalne oraz projekty kulturalne i społeczne. W ramach zadań kluczowych realizowany był Projekt „Centrum”, którego celem jest aktywizacja ul. Święty Marcin i terenów przyległych, prowadzona przy udziale społeczności lokalnej. Projekt zakłada przebudowę ulic i chodników w dużej części Śródmieścia, a także wymianę infrastruktury podziemnej, poprawę bezpieczeństwa i priorytetowości ruchu pieszego i rowerowego oraz wielowymiarową aktywizację społeczną i gospodarczą tego obszaru. W 2018 r. kontynuowano I etap projektu obejmujący kompleksową rewitalizację odcinka ul. Święty Marcin. Trwały przygotowania do rozpoczęcia prac na kolejnym odcinku tej ulicy oraz prace projektowe II etapu projektu, obejmującego budowę nowej trasy tramwajowej w ul. Ratajczaka. Pozostałe zadania kluczowe obejmujące obszar Śródmieścia to rewaloryzacja placu Kolegiackiego oraz przygotowania do przebudowy płyty Starego Rynku i historycznych rynków miejskich. Przygotowywana była koncepcja zagospodarowania obszaru Jeżyce-Północ (dawna "Wiepofama"), "Starej Rzeźni" i dawnej zajezdni tramwajowej na ul. Madalińskiego, w której ma powstać muzeum techniki i komunikacji. Kontynuowany był projekt „Wolny Dziedziniec”, w którym udostępniono mieszkańcom atrakcyjnie zagospodarowaną przestrzeń wewnętrznego dziedzińca gmachu Urzędu Miasta Poznania przy Placu Kolegiackim. W ramach renowacji zabytkowych budynków w 2018 r. Miasto dofinansowało prace w 15 zabytkowych kamienicach i 9 zabytkowych kościołach zlokalizowanych w Śródmieściu.

W 2018 r. kontynuowano działania w celu przygotowania nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz kształtowania instrumentów wspierania oferty rynku mieszkaniowego dla osób o niższych dochodach. W ramach zadań kluczowych oddano do użytku 140 mieszkań komunalnych w 4 budynkach przy ulicach Dymka i Zawady oraz rozpoczęto budowę 14 budynków z 120 mieszkaniami komunalnymi przy ul. Biskupińskiej i 50 mieszkaniami socjalnymi przy ul. Darzyborskiej. Prowadzono przygotowania do budowy ponad 55 budynków z 2 154 mieszkaniami komunalnymi przy ulicach: Darzyborskiej, Hulewiczów, Opolskiej, Unii Lubelskiej. W ramach miejskiego Programu „Najem z dojściem do własności” trwała budowa 289 mieszkań¹³ przy ul. Koszalińskiej i przygotowania do rozpoczęcia budowy kolejnych 180 mieszkań. W celu usprawnienia warunków dojazdu do szybko rozbudowujących się poznańskich osiedli, w 2018 r. trwały intensywne prace nad przygotowaniem i uzgodnieniem z mieszkańcami koncepcji rozwiązań komunikacyjnych w rejonie Strzeszyna (z ul. Lutyckiej) oraz Naramowic (ul. Naramowickiej i Stoińskiego). Kontynuowano projekt „Miejskie Biuro Najmu”, w którym spółka Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. wynajmuje lokale mieszkalne od innych właścicieli niż Miasto Poznań i podnajmuje je z obniżonym czynszem beneficjentom projektu. W 2018 r. wynajęto w tym trybie 135 mieszkań.

W 2018 r. zakończyła się budowa 21-oddziałowego zespołu szkolno-przedszkolnego w rejonie Naramowic, Umultowa, Radojewa i Moraska dla 550 dzieci. Prowadzono także rozbudowę i modernizację 6 szkół i przedszkoli oraz doposażenie szkół w innych rejonach miasta w celu poprawy warunków nauczania oraz uczynienia ze szkół osiedlowych centrów sportowych i rekreacyjnych. Trwały także przygotowania do rozbudowy i modernizacji 6 szkół i przedszkoli oraz budowy 4 szkolnych sal gimnastycznych. Podniesieniu jakości

¹³ Przy ul. Ceglowskiej budowanych jest także 71 mieszkań w systemie TBS.

kształcenia w poznańskich szkołach służyły także projekty podnoszące kompetencje nauczycieli lub wpływające na kreatywność uczniów.

Wieloletnie projekty tworzenia atrakcyjnych możliwości spędzania czasu wolnego obejmowały m.in. modernizację i doposażanie obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych. W ramach zadań kluczowych w 2018 r. trwały prace modernizacyjne obiektu wielofunkcyjnego w parku Kasprowicza, basenu na Ratajach i kompleksu sportowo-rekreacyjnego nad Jeziorem Maltańskim. W celu zwiększenia dostępności kultury tworzone były lokalne centra kultury oraz realizowano inwestycje i doposażanie istniejących placówek kultury. W 2018 r. prowadzono prace nad przebudową kultowego kina "Muza".

W ramach zadań kluczowych kontynuowano prace nad rozbudową i modernizacją Systemu Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania¹⁴. W 2018 r. uruchomiono 32 nowe kamery wizyjne na Ratajach i ul. Półwiejskiej, 5 kamer mobilnych na skrzyżowaniach ulic Rybaki i Strzałowej, Garbary i Krakowskiej, Składowej i Mostu Dworcowego, przed starym budynkiem Dworca Głównego PKP i przy ogrzewalni dla bezdomnych przy ul. Krańcowej. 6 dodatkowych kamer zainstalowano w Parku Rataje i na Szachtach oraz prowadzono budowę infrastruktury teletechnicznej dla potrzeb monitoringu. Trwały także prace przygotowawcze do dalszej rozbudowy systemu monitoringu na terenie miasta.

Tabela. Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu Przyjazne osiedla

Kluczowe zadania przewidziane do realizacji w ramach priorytetu		Lata planowanej realizacji			Etap/ zaawansowanie
Nazwa zadania	Koordynator	2020	2025	2030	
Zagospodarowanie obszaru Naramowic	Miejska Pracownia Urbanistyczna, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Dróg Miejskich, Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X	X	X	Prace planistyczne, projektowe, planowanie poprawy warunków transportowych, budowa mieszkań komunalnych, placówek oświatowych
Zagospodarowanie obszaru Strzeszyna	Miejska Pracownia Urbanistyczna, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Dróg Miejskich, Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta	X	X	X	Prace planistyczne, projektowe, planowanie poprawy warunków transportowych, budowa mieszkań TBS, placówek oświatowych
Realizacja projektu „Centrum”	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich	X	X		Etap I – prace budowlane, Etap II – prace projektowe
Rewitalizacja obszaru Śródky, starej gazowni, elektrociepłowni Garbary i zajezdni tramwajowej przy ul. Madalińskiego	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Zarząd Dróg Miejskich, Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji, Miejski Konserwator Zabytków, Wydział Gospodarki Nieruchomościami	X	X	X	Prace projektowe, koncepcje

¹⁴ Na koniec grudnia 2018 r. w Systemie Monitoringu Wizyjnego Miasta Poznania funkcjonowało 686 kamer.

Rewitalizacja obszaru Jeżyce-Północ	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Miejska Pracownia Urbanistyczna, Zarząd Dróg Miejskich, Miejski Konserwator Zabytków	X	X	X	Uzgodnienia, prace projektowe (ul. Św. Wawrzyńca), projektowanie mpzp, konsultacje
Rewaloryzacja Starego Rynku i placu Kolegiackiego oraz realizacja projektu „Wolny Dziedziniec”	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Gabinet Prezydenta, Wydział Zamówień i Obsługi Urzędu, Estrada Poznańska	X	X	X	Pl. Kolegiacki – postępowanie przetargowe, Rynek – koncepcje, uzgodnienia
Modernizacja rynków miejskich (rynek Jeżycki, Łazarski, Bernardyński, Wildecki)	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Dróg Miejskich, Zarząd Transportu Miejskiego	X			Rynek Łazarski – postępowanie przetargowe, Rynek Jeżycki - koncepcje
Renowacja zabytkowych kamienic miejskich oraz obiektów zabytkowych o walorach turystycznych	Miejski Konserwator Zabytków, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych, Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji	X	X	X	Działanie ciągłe Dofinansowanie prac konserwatorskich w 17 zabytkowych kamienicach i 11 zabytkowych kościołach na terenie Poznania
Budowa mieszkań komunalnych (ul. Rubież, ul. Bolka, ul. Dymka, Zawady, ul. Biskupińska, ul. Opolska, ul. Dojazd)	Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych	X	X	X	Prace budowlane, prace projektowe Oddano do użytku 140 mieszkań komunalnych, rozpoczęto budowę 170 mieszkań komunalnych i socjalnych, przygotowywano do budowy 2154 mieszkań komunalnych
Realizacja projektu „Miejskie Biuro Najmu”	Biuro Spraw Lokalowych	X	X	X	Działanie ciągłe 135 wynajętych lokali mieszkalnych
Realizacja programów „Mieszkanie dla Seniora” oraz „Mieszkanie dla Absolwenta”	Biuro Spraw Lokalowych	X	X	X	Działanie ciągłe (realizacja programu dla seniora) W programie „Mieszkanie dla Absolwenta” ramach rotacji zawarto 10 nowych umów najmu. W programie „Mieszkanie dla Seniora” zawarto 4 umowy najmu.
Budowa placówek przedszkolnych i szkolnych (Strzeszyn, Naramowice, Radojewo-Morasko i Umultowo, Piątkowo, Szczepankowo, Krzesiny, os. Kwiatowe)	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Oświaty	X	X		Prace budowlane, zakończono prace w rejonie Radojewo-Morasko i Umultowo (zesp. szk.-przedszk.)
Budowa nowych obiektów sportowych (budowa basenu na os. Zwycięstwa, hali lekkoatletycznej przy ul. Warmińskiej, obiektu wielofunkcyjnego w parku J. Kasprowicza, areny sportów walki przy ul. Reymonta) oraz modernizacja basenu na Ratajach - os. Piastowskie	Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Wydział Sportu, Poznańskie Ośrodki Sportu i Rekreacji	X	X		Prace budowlane – pływalnia Park Kasprowicza i Rataje
Udostępnianie przestrzeni publicznej i lokali komunalnych na lokalne działania i inicjatywy społeczne, kulturalne oraz promujące zdrowy tryb życia i lokalne rzemiosło	Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych, Biuro Koordynacji Projektów i Rewitalizacji Miasta, Gabinet Prezydenta	X	X	X	Działania ciągłe

Rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu wizyjnego	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa				Działania ciągłe 32 nowe kamery wizyjne na Ratajach i ul. Półwiejskiej, 5 kamer mobilnych na skrzyżowaniach ulic Rybaki i Strzałowej, Garbary i Krakowskiej, Składowej i Mostu Dworcowego, przed starym budynkiem Dworca Głównego PKP i przy ogrzewalni dla bezdomnych przy ul. Krańcowej, 6 dodatkowych kamer w Parku Rataje i na Szachtach
--	--	--	--	--	---

Źródło: opracowanie własne

Priorytet strategiczny **Wspólnotowość i dialog społeczny**

Realizacja priorytetu zakłada tworzenie warunków włączania mieszkańców do odpowiedzialnego współdecydowania o rozwoju miasta. Duża aktywność mieszkańców oraz rosnąca rola organizacji pozarządowych i ruchów miejskich tworzą wysoki kapitał społeczny, który jest bazą do tworzenia solidarności wśród społeczności lokalnej w celu wyrównywania szans i unikania nierówności społecznych. Zgodnie ze Strategią, Miasto prowadzi działania dla budowy świadomego i silnego społeczeństwa obywatelskiego, uczestniczy w dialogu społecznym, wspiera partycypację publiczną, oddaje społeczności lokalnej faktyczną decyzyjność wyboru projektów ważnych dla jakości ich życia, wspiera rozwój lokalnych inicjatyw społecznych na rzecz dobra wspólnego. Miasto przygotowuje ofertę dla mieszkańców, która uwzględnia wszystkie grupy społeczne i buduje solidarność oraz wspólnotowość. W ramach rozwijania idei otwartego miasta promowane są i wspierane zachowania i wartości wspierające osoby społecznie słabsze i zagrożone wykluczeniami, integrację przybyszów w lokalnym środowisku, przeciwdziałanie wszelkim rodzajom dyskryminacji. Wdrażane są działania na rzecz podniesienia poziomu wykorzystania inteligentnych technologii w usługach publicznych oraz zaangażowania mieszkańców w rozwój miasta, budowy otwartej administracji, otwierania danych i informacji o mieście, prowadzone są działania i kampanie informacyjno-edukacyjne przeciwdziałające różnym formom wykluczenia społecznego.

W 2018 r. w ramach zadań kluczowych Miasto kontynuowało dialog społeczny. Na realizację zadań wybranych przez mieszkańców w projekcie Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego 34 projektów przeznaczono z budżetu Miasta 18 mln zł. Zorganizowano 78 otwartych konsultacji społecznych na ważne dla rozwoju miasta tematy, m.in. prowadząc otwarte konsultacje społeczne na temat programowania wieloletniego, planowania przestrzennego, realizacji inwestycji drogowych i transportowych. Kontynuowany był także program rozwoju społeczności lokalnej oraz promowania aktywności społecznej „Centrum Inicjatyw Lokalnych”, który wspiera realizację inicjatyw odpowiadających na potrzeby mieszkańców i angażujących ich we współpracę na rzecz lokalnej społeczności. W 2018 r. zrealizowano 106 inicjatyw mieszkańców, w tym na zasadach regrantingu dofinansowano 56 inicjatyw.

W ramach zadań kluczowych realizowano działania na rzecz poznańskich rodzin. W 2018 r. Centrum Inicjatyw Rodzinnych realizowało we współpracy z partnerami i organizacjami pozarządowymi projekty z zakresu polityki prorodzinnej i integracji międzypokoleniowej, w tym zajęcia edukacyjne, rozwojowe i artystyczne dla dzieci oraz projekty, warsztaty i szkolenia dla rodziców. Wydawało także certyfikaty Miejsce Przyjazne Rodzinie i Karty Dużej Rodziny oraz świadczyło kompleksowe usługi informacyjne dla rodzin, m.in. o wydarzeniach

kulturalno-edukacyjnych, ofercie żłobków oraz placówek oświatowych i wychowawczych, Poznańskiego Centrum Świadczeń. Ofertę dla rodzin przygotowały także inne miejskie jednostki organizacyjne, jak Centrum Sztuki Dziecka, CK Zamek, Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.

W 2018 r. rozpoczęto wdrażanie Standardów Dostępności Miasta Poznania, dzięki którym obiekty miejskie będą dostępne na płaszczyźnie architektonicznej, komunikacyjnej i informacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów, osób przemieszczających się z dziećmi, z ciężkim bagażem, czy rowerzystów. Prowadzone były także działania mające na celu poprawę dostępności obiektów Urzędu Miasta Poznania dla osób z niepełnosprawnościami.

W ramach zadań kluczowych rozpoczęto prace przy budowie nowej siedziby Domu Pomocy Społecznej przy ul. Bukowskiej. Trwały prace remontowe oraz projektowe rozbudowy budynku Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i Rehabilitacji przy ul. Mogileńskiej. Sfinansowano także zakupy inwestycyjne i prace projektowe w Domach Pomocy Społecznej przy ul. Ugory i Konarskiego.

W 2018 r. Miasto wykorzystywało inteligentne rozwiązania z zakresu e-usług, jak m.in.: e-administracja, elektroniczny system rezerwacji wizyt, ePUAP, system otwartego dostępu do informacji i danych Miasta (API) oraz projekt otwarcia baz danych i informacji o mieście BaDaM, Cyfrowy Model Przestrzenny 3D Miasta Poznania, serwisy internetowe, w tym danych przestrzennych, i aplikacje mobilne, systemowa rekrutacja oświatowa, internetowe giełdy tematyczne, system obsługi procedowania zadań dotacyjnych WITKAC, system wspomagania planowania przestrzennego Geobaza Miasta Poznania, elektroniczne systemy zarządzania, system głosowania na projekty Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego, platforma internetowa Otwarty Poznań. Większość miejskich e-usług była udostępniona poprzez elektroniczną platformę informacyjno-usługową Miejski Informator Multimedialny. W 2018 r. liczba unikalnych użytkowników tej platformy wyniosła blisko 4 mln, a wielkość pobranych danych 11 TB. Miasto wykorzystywało także nowoczesne narzędzia wspierające w systemie zarządzania i administrowania miastem. W działaniach informacyjnych Miasto korzystało także z mediów społecznościowych, jak FB, Twitter, Instagram oraz serwisu internetowego YouTube, a także z systemu SMS wysyłanych nieodpłatnie do zainteresowanych mieszkańców. Równocześnie kontynuowano realizację projektów poprawiających jakość obsługi klienta w Urzędzie Miasta Poznania i miejskich jednostkach organizacyjnych. Proces ten obejmuje zarówno poprawę dostępu do usług (w tym elektronicznych) oraz informacji, a także dostosowywanie miejskich obiektów do potrzeb ludzi o różnych możliwościach przemieszczania się.

Tabela. Etapy realizacji zadań kluczowych przypisanych do priorytetu Wspólnotowość i dialog społeczny

Kluczowe zadania przewidziane do realizacji w ramach priorytetu		Lata planowanej realizacji			Etap/ zaawansowanie
Nazwa zadania	Koordynator	2020	2025	2030	
Realizacja projektu Poznańskiego Budżetu Obywatelskiego	Gabinet Prezydenta	X	X	X	Działania ciągłe 18 mln zł z budżetu Miasta na realizację 34 projektów
Tworzenie i wspieranie Centrów Inicjatyw Lokalnych	Gabinet Prezydenta	X	X	X	Działania ciągłe 7 Centrów Inicjatyw Lokalnych i Centrum Inicjatyw Lokalnych _ Regrantngowe

Uruchomienie centrum usług wspólnych do obsługi wszystkich jednostek miejskich	Międzynarodowe Targi Poznańskie	X			W trakcie prac koncepcyjnych
Dostosowanie budynków publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Wydział Zamówień i Obsługi Urzędu, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej, Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych, Termy Maltańskie	X	X	X	Działania ciągłe
Wykorzystanie nowoczesnych technologii i narzędzi w procesie public relations	Gabinet Prezydenta	X	X	X	Działania ciągłe
Realizacja projektów poprawiających jakość obsługi klienta w Urzędzie Miasta Poznania i miejskich jednostkach organizacyjnych	Wydział Organizacyjny, Gabinet Prezydenta, Wydział Informatyki, Wydział Gospodarki Nieruchomościami, Zarząd Geodezji i Katastru Miejskiego GEOPOZ, Biuro Poznań Kontakt, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej, Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych, Poznańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, Zarząd Transportu Miejskiego, Zarząd Dróg Miejskich, Termy Maltańskie, Międzynarodowe Targi Poznańskie, Port Lotniczy Poznań Ławica	X			Działania ciągłe
Prowadzenie Centrum Inicjatyw Rodzinnych	Poznańskie Centrum Świadczeń	X	X	X	Działanie ciągłe
Modernizacja infrastruktury obiektów pomocy społecznej (Dom Pomocy Społecznej przy ul. Bukowskiej – nowa siedziba, budowa dwóch domów przy ul. Żołnierzy Wyklętych, rozbudowa Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego i Rehabilitacji przy ul. Mogileńskiej)	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	X			Prace budowlane (DPS Bukowska – nowa siedziba)
Utworzenie Centrum Medycyny Senioralnej i Paliatywnej	Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	X			Przesunięcie realizacji na późniejsze lata, w innej formule

Źródło: opracowanie własne

III. Nakłady budżetu Miasta na realizację zadań projektowych i procesowych

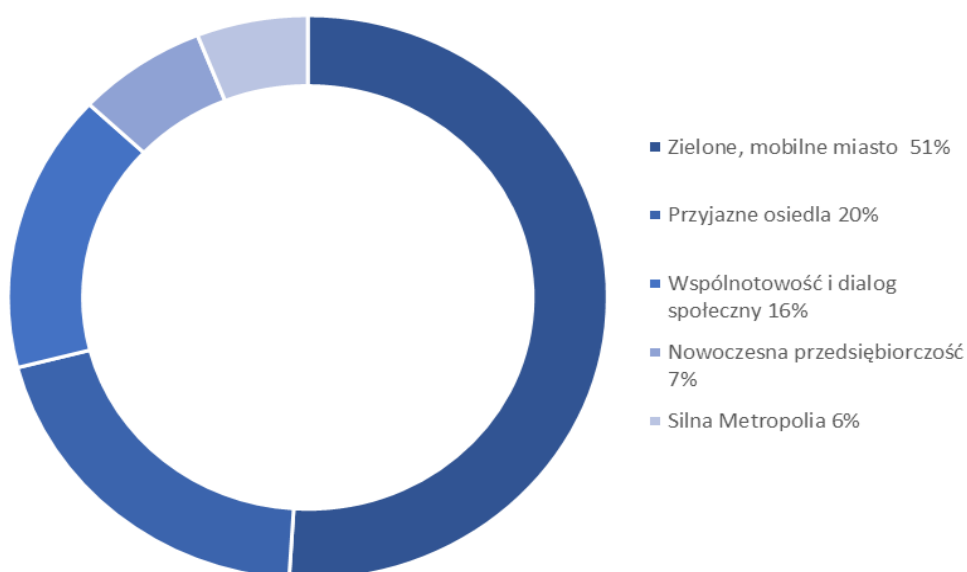
1. Zadania projektowe

Zakłada się, że na realizację Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ bezpośredni wpływ mają wszystkie zadania projektowe. Podczas projektowania konkretnego zadania, w systemie KSAT w module „planowanie i monitorowanie budżetu” następuje przypisanie go do Strategii poprzez wybór odpowiedniego priorytetu i działania strategicznego, na realizację którego dane zadanie będzie w największym stopniu oddziaływać.

Łączna wartość nakładów z budżetu Miasta na realizację wszystkich zadań projektowych w 2018 r. (na podstawie informacji ze sprawozdania z realizacji budżetu) wyniosła nieco ponad 518 mln zł. Znaczącą część inwestycji realizują także inne podmioty i instytucje, jak spółki prawa handlowego, w których Miasto Poznań posiada udziały lub akcje, a które realizują zadania własne w imieniu Miasta oraz jednostki zewnętrzne działające na rzecz rozwoju Poznania, w tym inne jednostki samorządu terytorialnego i ich organizacje, instytucje, przedsiębiorstwa państwowe, firmy i osoby prywatne.

W 2018 r. zdecydowanie najwięcej nakładów przeznaczono na realizację zadań związanych z priorytetem „Zielone, mobilne miasto” (ponad 50%), zaś najmniej na zadania z zakresu priorytetu „Silna Metropolia”.

Udział w wydatkach budżetu Miasta Poznania w ramach zadań projektowych w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne

W 2018 r. nakłady poniesione z budżetu Miasta na realizację zadań projektowych w ramach priorytetów strategicznych wyniosły:

- Priorytet Silna Metropolia: 28,2 mln zł na 76 zadań projektowych. Dodatkowo, w ramach inwestycji o zasięgu regionalnym i metropolitalnym, zainwestowane zostały środki innych partnerów, w tym spółek, w których Miasto posiada udziały oraz instytucji i podmiotów zewnętrznych. Wśród zadań projektowych Miasta dominowały projekty współpracy międzynarodowej i wymiany uczniów,
- Priorytet Nowoczesna przedsiębiorczość: 37,5 mln zł na 83 zadania projektowe. Dotyczyły one głównie poszerzenia oferty kulturalnej, sportowej i spędzania wolnego czasu. Dodatkowo znaczący udział w realizacji priorytetu miały, nieuwzględnione w podsumowaniu rzeczowym i finansowym, działania spółki Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o. o.
- Priorytet Zielone, mobilne miasto: 265,1 mln zł na 161 zadań projektowych. Największą część zadań obejmowały poprawę jakości układu transportowego miasta. We wdrażanie tego priorytetu zaangażowanych było wiele innych podmiotów, także prywatnych¹⁵.
- Priorytet Przyjazne osiedla: 104,1 mln zł na 194 zadania projektowe. Były to w większości zadania niewielkie, obejmujące polepszenie jakości oferty edukacyjnej w szkołach oraz oferty rekreacyjnej w szkołach pełniących także funkcje lokalnych centrów sportu.
- Priorytet Wspólnotowość i dialog społeczny: 83 mln zł na 85 zadań projektowych. Większość z nich obejmowała opiekę żłobkową oraz placówki pomocy społecznej i ochrony zdrowia.

2. Zadania procesowe

Na realizację Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ wpływ mają także zadania procesowe¹⁶. W 2018 r. Miasto Poznań przeznaczyło na ich realizację blisko 2,7 mld zł. Największe nakłady poniesiono na realizację następujących priorytetów/kierunków interwencji¹⁷:

- Priorytet Przyjazne osiedla/Zapewnienie wysokiej jakości lokalnej oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, usług społecznych i oświatowych na osiedlach – 884,8 mln zł

¹⁵ Szacuje się, że wydatkowano drugie tyle środków przez inne jednostki, w tym spółki z udziałem Miasta i podmioty prywatne.

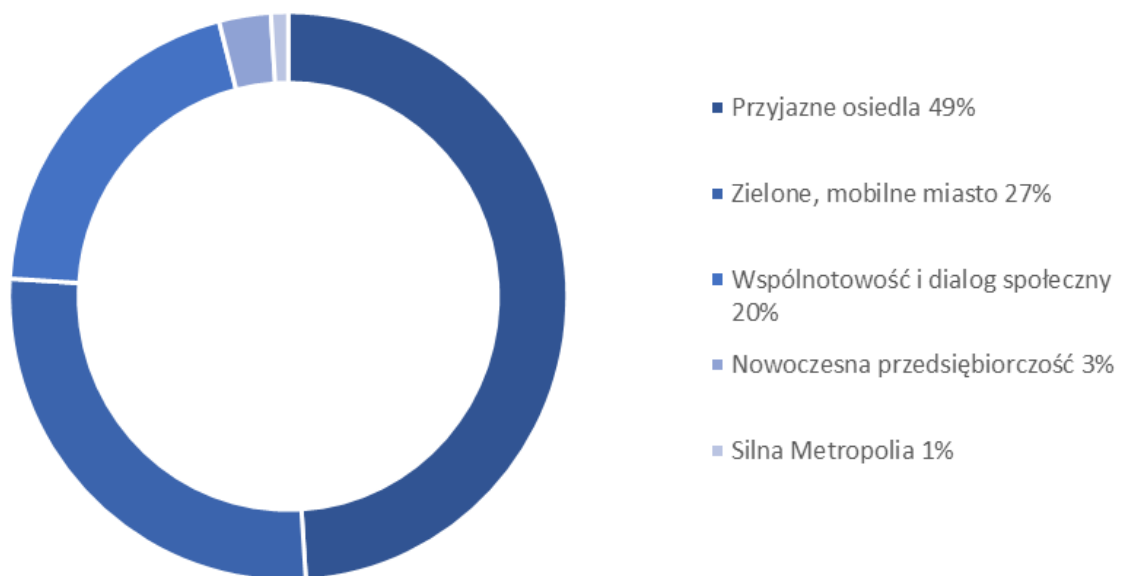
¹⁶ Zadania procesowe – zgodnie z materiałami informacyjnymi do projektu budżetu 2018 Miasta Poznania – są zadaniami realizowanymi w sposób ciągły, powtarzalny lub cykliczny, planowane są w perspektywie rocznej, w oparciu o zasady zarządzania procesowego wynikające w szczególności z przyjętego systemu zarządzania. W ramach zadań procesowych wyróżnia się zadania bezpośrednie oraz pośrednie. Zadania bezpośrednie odzwierciedlają działalność statutową danej jednostki natomiast zadania pośrednie są zadaniami o charakterze wspierającym wykonywanie zadań statutowych. W ramach zadań bezpośrednich wyodrębnia się działania składające się na ich realizację. W związku z realizacją zadań procesowych ponoszone są jedynie wydatki bieżące.

¹⁷ Kierunki interwencji grupują działania zaplanowane w Strategii w ramach poszczególnych priorytetów, ich uszczegółowieniem są działania strategiczne.

- Priorytet Zielone, mobilne, miasto/Zwiększenie atrakcyjności i efektywności transportu publicznego oraz wykorzystania możliwości transportowych miasta – 464,5 mln zł.
- Priorytet Wspólnotowość i dialog społeczny/Miasto przyjazne rodzinom i seniorom – 319,3 mln zł.
- Priorytet Wspólnotowość i dialog społeczny/Budowanie szerokiej integracji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem – 153,4 mln zł.

Działania realizowane były przez Miasto Poznań i miejskie jednostki organizacyjne.

Udział w wydatkach budżetu Miasta Poznania w ramach zadań procesowych w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne

W 2018 r. największe nakłady poniesione na następujące działania strategiczne:

Priorytet Silna Metropolia:

- ✓ rozwój sieci współpracy na rzecz świadczenia usług publicznych w Metropolii Poznań
- ✓ rozwój współpracy z miastami oraz organizacjami miast i regionów
- ✓ tworzenie klimatu przyciągającego inwestorów krajowych i zagranicznych, w tym lokujących na terenie miasta i Metropolii centra wysokiej technologii, oraz sprzyjającego rozwojowi eksportu
- ✓ wspieranie tworzenia atrakcyjnej oferty dla turystów, poszukujących śladów tradycji i bogatego dziedzictwa kulturowego.

Priorytet Nowoczesna przedsiębiorczość:

- ✓ upowszechniania wiedzy biznesowej i wspierania rozwoju kompetencji biznesowych u mikro- i małych przedsiębiorców oraz wśród osób planujących podjęcie działalności gospodarczej, w tym osób w wieku 55+
- ✓ poszerzanie oferty spędzania czasu wolnego – rozwój kultury, sportu, turystyki i rekreacji, w tym rozbudowa miejskiej infrastruktury sportowej i kultury.

Priorytet Zielone, mobilne miasto:

- ✓ wprowadzanie rozwiązań zapewniających szybki, punktualny i efektywny publiczny transport zbiorowy na terenie miasta
- ✓ integracja miejskich i metropolitalnych systemów transportu publicznego (opierających się na kolei metropolitalnej, sieciach tramwajowej i autobusowej).

Priorytet Przyjazne osiedla:

- ✓ zapewnienie usług społecznych (socjalnych, zdrowotnych i związanych z bezpieczeństwem) oraz oświatowych na poziomie odpowiadającym potrzebom społeczności lokalnej. Większość środków finansowych z budżetu Miasta (64,9%) przeznaczonych zostało na finansowanie samorządowych jednostek organizacyjnych oświaty
- ✓ zapewnienie dostępności mieszkań dla wszystkich grup społecznych
- ✓ wspieranie już istniejących i nowych inicjatyw społecznych, kulturalnych i sportowych oraz gospodarczych przyczyniających się do ożywienia zaniedbanych obszarów miejskich.

Priorytet Wspólnotowość i dialog społeczny:

- ✓ zapewnienie rodzinom odpowiednich warunków do rozwoju
- ✓ wspieranie polityki społecznej spójności w celu wyrównywania szans i zmniejszania nierówności społecznych
- ✓ programy profilaktyczne i promocję zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałanie uzależnieniom
- ✓ usprawnienie systemu zarządzania miastem w celu przyspieszenia realizacji procesów i procedur administracyjnych.

3. Podsumowanie

Wykonanie wydatków projektowych i procesowych z budżetu Miasta Poznania w 2018 r. według priorytetów strategicznych i kierunków interwencji przedstawia się następująco:

Kierunki interwencji w ramach priorytetów:		Wydatki na zadania projektowe w zł	Wydatki na zadania procesowe w zł
SILNA METROPOLIA		28202915,7	19 813 928,6
P01.KI01	Zwiększenie spójności Metropolii Poznań	5382037,2	3 443 504,7
P01.KI02	Rozwój współpracy na poziomie miast i regionów	3723205,2	1 611 275,1
P01.KI03	Intensyfikacja powiązań i kontaktów międzynarodowych	10943276,1	1 424 051,6
P01.KI04	Wzmocnienie pozycji Poznania jako silnego ośrodka biznesu i nowoczesnych technologii	0	2 563 366,5
P01.KI05	Wzmocnienie akademickich i naukowych funkcji Poznania	0	1 010 418,2
P01.KI06	Wzmocnienie rozpoznawalności Poznania w kraju i za granicą w oparciu o potencjał dziedzictwa kulturowego, kultury, sportu i turystyki	8154397,2	9761312,5
NOWOCZESNA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ		37595745,60	193000000,7

P02.KI01	Rozwój lokalnych małych i średnich firm w kierunku innowacyjności	30216,00	10671742,4
P02.KI02	Rozwój i wsparcie lokalnych centrów innowacji i biznesu	0	0
P02.KI03	Wspieranie i promocja lokalnych startupów i sektorów kreatywnych	0	146359,2
P02.KI04	Współpraca edukacji, nauki i biznesu na rzecz wsparcia/wdrażania innowacji	0	0
P02.KI05	Rozwój przemysłów czasu wolnego, kultury, kongresów, targów.	34495011,94	62662787,3
P02.KI06	Zwiększenie efektywności szkolnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego	3070517,66	119 519 111,9
ZIELONE, MOBILNE MIASTO		265169850,6	738950257,3
P03.KI01	Zachowanie, poprawa jakości i rozwój terenów zieleni, w szczególności systemu klinowo-pierścieniowego oraz zabytkowych założeń zieleni	32790300,9	25976692,7
P03.KI02	Wykorzystanie potencjału Warty i innych rzek oraz jezior do celów kulturalnych, sportowych, rekreacyjnych, turystycznych i transportowych	6994257,9	4203248,2
P03.KI03	Zwiększenie atrakcyjności i efektywności transportu publicznego oraz wykorzystania możliwości transportowych miasta	98307965,1	464502504,3
P03.KI04	Uspokojenie ruchu samochodowego w mieście	60526182,4	82236296,9
P03.KI05	Rozwój ekomobilności	36942538,9	36825279,9
P03.KI06	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń i wzrost efektywności energetycznej	16270320,5	21517059,0
P03.KI07	Racjonalne korzystanie z zasobów środowiskowych oraz ich odzyskiwanie	2416621,6	73635143,7
P03.KI08	Zapewnienie należytej czystości przestrzeni publicznej miasta	1107878,9	4170706,3
P03.KI09	Rozwijanie form ochrony przyrody oraz edukacji przyrodniczej	9813784,4	25883326,3
PRZYJAZNE OSIEDLA		104172355,8	1194980014,1
P04.KI01	Wzmocnienie relacji społecznych i poczucia tożsamości na poziomie osiedli	288607,0	2027256,5
P04.KI02	Zapewnienie wysokiej jakości lokalnej oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, usług społecznych i oświatowych na osiedlach	63039041,6	1039081046,5
P04.KI03	Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego	14896793,9	114626557,3
P04.KI04	Wspieranie rewitalizacji i tworzenia nowych otwartych przestrzeni publicznych	5922099,6	22856307,3
P04.KI05	Wspieranie zróżnicowania przestrzennego miasta dla zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej	1773592,8	4496926,2
P04.KI06	Zapewnienie dostępności mieszkań dla wszystkich grup społecznych	16752220,9	11892047,2
P04.KI07	Ochrona lokalnego rzemiosła, gastronomii, sklepów i punktów usługowych	1500000,0	306686,0
WSPÓLNOTOWOŚĆ I DIALOG SPOŁECZNY		83071314,5	540168352,8
P05.KI01	Miasto przyjazne rodzinom i seniorom	10373506,2	319255951,5
P05.KI02	Budowanie szerokiej integracji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem	16417110,9	153454741,1

P05.KI03	Zwiększenie współuczestnictwa mieszkańców w życiu miasta	0	1649897,1
P05.KI04	Wspieranie działań kulturalnych i sportowych na rzecz rozwoju społecznego	211137,2	9895590,0
P05.KI05	Kształtowanie zachowań prozdrowotnych mieszkańców Poznania	17993448,8	12837990,3
P05.KI06	Unowocześnienie oraz zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług publicznych	27969785,2	35163513,8
P05.KI07	Usprawnienie systemu komunikacji z mieszkańcami	5811847,5	7151342,9
P05.KI08	Wspieranie organizacji pozarządowych oraz zwiększenie aktywności obywatelskiej	4294478,7	759325,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie zestawienia z modułu Planowanie i monitorowanie budżetu w systemie KSAT

Struktura nakładów na realizację Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+ z budżetu Miasta Poznania w 2018 r.

Źródło: opracowanie własne

IV. Powiązanie programów sektorowych i polityk ze Strategią

Strategiczne zarządzanie miastem odbywa się w oparciu o założenia przyjęte w Strategii Rozwoju Miasta Poznania 2020+, której dopełnieniem i uszczegółowieniem są obligatoryjne¹⁸ jak i fakultatywne¹⁹ programy sektorowe wyznaczające kierunki rozwoju określonego obszaru aktywności miasta.

24 stycznia 2017 r. Rada Miasta Poznania uchwaliła stanowisko Nr XLI/709/VII/13/2017 w sprawie opracowania programów sektorowych związanych ze strategią rozwoju miasta Poznania²⁰.

Cele programów sektorowych z założenia pozostają spójne z dokumentem kompleksowo obejmującym kierunki rozwoju, jakim obecnie jest Strategia Rozwoju Miasta Poznania 2020+, dlatego wdrażanie tych programów i realizacja określonych w nich działań przyczynia się także do osiągnięcia celu i realizacji priorytetów strategicznych.

Dla kompleksowego ujęcia systemu planowania w mieście, opracowany został wykaz dokumentów sektorowych obligatoryjnych i fakultatywnych, który ujęty został w tabeli poniżej.

Tabela. Programy sektorowe i polityki dla Poznania

Obszar w ramach priorytetu	Nazwa programu sektorowego	Lata obowiązywania	obligatoryjny/fakultatywny	Uwagi
Priorytet: SILNA METROPOLIA				
nauka i akademickość	Strategia Akademicka i Naukowa Miasta Poznania	Od 2005	fakultatywny	Wymaga aktualizacji
turystyka i promocja	Strategia Promocji Marki Poznań	Od 2009	fakultatywny	Wymaga aktualizacji
ochrona i promocja dziedzictwa	Gminny program opieki nad zabytkami		obligatoryjny	Wymaga opracowania
	Plan ochrony parku kulturowego „Park Kulturowy Stare Miasto”	Od 2018	fakultatywny	
Priorytet: NOWOCZESNA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ				

¹⁸ Strategie/plany/programy/polityki, których opracowanie i uchwalenie/przyjęcie przez gminę wymagane jest przepisami prawa powszechnego np. program opieki nad zabytkami (ustawa z 23.07.2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami), strategia rozwiązywania problemów społecznych (ustawa z 12.03.2004 r. o pomocy społecznej), itd.

¹⁹ Strategie/plany/programy/polityki, których uchwalenie/przyjęcie przez gminę nie jest wymagane ustawami, ale które są istotne dla systemowego rozwiązywania problemów w wybranych obszarach rozwoju społeczno-gospodarczego miasta, i których uchwalenie/przyjęcie następuje z inicjatywy lokalnej

²⁰ Brak jasno określonych celów związanych z rozwojem danej dziedziny oraz komplementarnego i spójnego ujęcia polityki rozwoju może utrudniać uzyskiwanie oczekiwanych rezultatów prowadzonych działań. Na ten fakt zwrócili uwagę również Radni, zgłaszając w trakcie debaty na sesji w dniu 24 stycznia 2017 r. stanowisko Rady Miasta Poznania dotyczące potrzeby opracowania fakultatywnych programów sektorowych w dziedzinie oświaty i sportu oraz aktualizacji dokumentów opracowanych w latach poprzednich, w tym m.in. Miejskiej Strategii Polityki Społecznej, Strategii Akademickiej i Naukowej Miasta Poznania, Planu Zdrowotnego Miasta Poznania i Strategii Informatyzacji Miasta Poznania, podkreślając tym samym potrzebę spojrzenia długofalowego w kontekście zamierzeń planistycznych w wielu dziedzinach funkcjonowania Miasta.

promocja gospodarcza i wspieranie przedsiębiorczości	-		fakultatywny	obszar, dla którego należałoby opracować program sektorowy
Priorytet: ZIELONE, MOBILNE MIASTO				
transport publiczny	Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Miasta Poznania	2014-2025	obligatoryjny	
mobilność miejska i metropolitalna	Program budowy dróg lokalnych na terenie miasta Poznania oraz powołania Zespołu ds. monitorowania, koordynacji i prowadzenia prac aktualizacyjnych Programu	2013-2022 (aktualizacja ds. 2014-2023)	obligatoryjny	
	Program Drogowy Miasta Poznania	2016-2025	obligatoryjny	
	Program Rowerowy Miasta Poznania	2017-2022 z perspektywą do 2025	fakultatywny	
	Polityka Parkingowa Miasta Poznania	2008-2015	fakultatywny	Wymaga aktualizacji
ochrona środowiska	Program ochrony środowiska dla miasta Poznania	2017-2020 z perspektywą do 2024	obligatoryjny	
	Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Poznania	Od 2013	obligatoryjny	
	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Poznania	2016-2020	obligatoryjny	
	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu Zarządu Dróg Miejskich w Poznaniu	2017-2019	obligatoryjny	
	Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu AQUANET SA	2017-2019	obligatoryjny	
	Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla obszaru miasta Poznania	Od 2012	obligatoryjny	Kolejna aktualizacja w trakcie przygotowania
	Program postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest dla Miasta Poznania	Od 2008	fakultatywny	
	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w Poznaniu	Od 2017	obligatoryjny	
rzeka Warta	Strategia Rozwoju Rzeki Warty w Poznaniu	2012-2030	fakultatywny	
Priorytet: PRZYJAZNE OSIEDLA				

oświata	-	-	fakultatywny	W trakcie przygotowania
rewitalizacja	Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Poznania	2017-2020	obligatoryjny	
	Zintegrowany Programu Odnowy i Rozwoju Śródmieścia Poznania	2014-2030	fakultatywny	
mieszkalnictwo	Polityka Mieszkaniowa Miasta Poznania	2017-2027	fakultatywny	
	Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Poznania	2014-2018	obligatoryjny	
sport i rekreacja	-	-	fakultatywny	
kultura	Poznański Program dla Kultury 2019-2023	2019-2023	fakultatywny	
Priorytet: WSPÓLNOTOWOŚĆ I DIALOG SPOŁECZNY				
pomoc społeczna, integracja	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Poznania 2019-2025	2019-2025	obligatoryjny	W trakcie przygotowania
	Polityka Prorodzinna dla Miasta Poznania	2016-2020	obligatoryjny	
	Poznań PRO Rodzina - promocja, rozwój i ochrona rodzin wielodzietnych w Poznaniu	Od 2018	fakultatywny	
	Poznański program opieki nad dziećmi do lat 3	2016-2020	fakultatywny	
	Poznański Program Wspierania Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej	2017-2019	obligatoryjny	
	Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie miasta Poznania	2011-2020	obligatoryjny	
	Polityka Senioralna Miasta Poznania	2017-2021	fakultatywny	
	Poznański Program Integracji i Aktywizacji Zawodowej Osób z Niepełnosprawnościami	2016-2020	fakultatywny	
	Kierunki działań i zadań Miasta Poznania na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych	2012-2020	fakultatywny	
	Wieloletni Program Współpracy Miasta Poznania z Organizacjami Pozarządowymi	2017-2020	obligatoryjny	
	Polityka dla ludzi młodych Miasta Poznania na lata 2019-2025	2019-2025	fakultatywny	Uchwalony w 2018, wchodzi w życie w 2019 r.
	Program Przeciwdziałania Procederowi Żebractwa na terenie Miasta Poznania	2008-2015	fakultatywny	Wymaga aktualizacji

ochrona zdrowia	Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poznaniu	2018	obligatoryjny	
	Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu	2018-2020	obligatoryjny	
	Założenia Planu Zdrowotnego Miasta Poznania	2010-2014	fakultatywny	Wymaga aktualizacji
	Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego	2014-2015	fakultatywny	Wymaga aktualizacji
usługi publiczne, bezpieczeństwo	Plan zarządzania kryzysowego dla Miasta Poznania		fakultatywny	
	Miejski Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego	Od 2004	fakultatywny	Wymaga aktualizacji
	Strategia informatyzacji Miasta Poznania	Od 2004	fakultatywny	Wymaga aktualizacji

Źródło: opracowanie własne

Opis powiązania efektów realizowanych programów sektorowych i polityk ze Strategią Rozwoju Miasta Poznania 2020+ znajduje się w Raporcie o stanie miasta Poznania 2018.

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Miasta Poznania 2020+ koncentruje się na 5 wzajemnie powiązanych obszarach, uznanych za priorytetowe dla rozwoju miasta: Silna Metropolia; Nowoczesna przedsiębiorczość; Zielone, mobilne miasto; Przyjazne osiedla; Wspólnotowość i dialog społeczny. Dla zachowania crossowego charakteru Strategii odstąpiono od wyznaczania programów strategicznych²¹. Odejście od silosowego dzielenia kierunków i działań strategicznych w obrębie danego obszaru funkcjonowania miasta spowodowało, że działania o określonym charakterze, ale różnej skali, przypisane zostały do kilku priorytetów i tak np. edukacja na poziomie akademickim do priorytetu Silna Metropolia, edukacja zawodowa i kształcenie ustawiczne do priorytetu Nowoczesna przedsiębiorczość, a edukacja szkolna i zajęcia pozaszkolne do priorytetu Przyjazne osiedla. Wydarzenia kulturalne o randze krajowej i międzynarodowej przypisane zostały do priorytetu Silna Metropolia, aktywność kulturalna o zasięgu miejskim i eventy lokalne założone zostały w priorytecie Przyjazne osiedla. Przyjęcie crossowego charakteru Strategii oznacza, że monitorowanie zmian zachodzących w danej dziedzinie funkcjonowania miasta wymaga analiz efektywności działań podejmowanych we wszystkich obszarach priorytetowych.

Analiza wskaźników, głównie statystycznych, w odniesieniu do roku bazowego, za który dla większości wskaźników przyjęto rok 2010 wykazuje, że w wielu obszarach utrzymywany jest dotychczasowy trend, który potwierdza silną pozycję Poznania w grupie porównywanych największych miast: Krakowa, Łodzi, Warszawy i Wrocławia.

Metropolia Poznań notuje stały wzrost mieszkańców, a coraz silniejsze powiązania funkcjonalno-przestrzenne Poznania z okolicznymi gminami i dobre skomunikowanie między nimi powodują, że miasto mieszkańcom Metropolii zapewnia miejsca pracy i nauki, w nim koncentrują się centra usług: edukacyjnych, zdrowotnych, sportowych, kulturalnych itp., z których korzystać mogą wszyscy jej mieszkańcy.

Poznań jest jednym z najsilniejszych ośrodków akademickich w kraju i wielu młodych ludzi z kraju i zagranicy wybiera poznańskie uczelnie. Zwiększa się poziom umiędzynarodowienia studiów i poszerza oferta szkół wyższych dla studentów z innych krajów.

Dziedzictwo kulturowe i rozbudowywana oferta turystyczna przyciąga coraz większą liczbę turystów. Mieszkańcy chętnie korzystają z oferty kulturalnej, szczególnie z możliwości uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych organizowanych na poziomie lokalnym. Większość wskaźników obrazujących zmiany w obszarze priorytetowym Silna Metropolia wskazuje na utrzymanie dotychczasowego trendu i stałe budowanie konkurencyjności poznańskiej metropolii. I choć w budżecie Miasta na 2018 r. wydatki na realizację priorytetu Silna Metropolia stanowiły jedynie 2% całości tych wydatków, to jednak średnia ocena działań w tym obszarze w badaniach ankietowych²² była najwyższa i w skali 1-10 (gdzie 1 – oznacza „bardzo źle” a 10 – „bardzo dobrze”) wyniosła 6,8.

Wartości wskaźników gospodarczych przypisanych do priorytetu Nowoczesna przedsiębiorczość potwierdzają mocną pozycję Poznania. Poznaniacy są jednymi z

²¹ Poprzedni dokument strategiczny z 2013 r. obejmował 18 programów strategicznych wyznaczonych w sposób niejednorodny, część z programów obejmowała precyzyjnie określone dziedziny funkcjonowania Miasta, jak np. Bezpieczny Poznań, Kulturalny Poznań, Sportowy Poznań, czy Wysoka jakość edukacji i wychowania, natomiast pozostałe programy odnosiły się do szerokiego kontekstu problematyki rozwojowej, łącząc zagadnienia z wielu dziedzin, jak np. Metropolitalny Poznań, Obywatelski Poznań, Przyjazne śródmieście czy Rzeka w mieście.

²² Patrz przypis 1

najbardziej przedsiębiorczych w kraju, wielu z nich podejmuje własną działalność gospodarczą. Dynamicznie rozwija się środowisko start-upów i przemysł gier, platformy i sieci współpracy wspierające rozwój klasteringu i high-tech. To jeden z powodów, dla których w Poznaniu notuje się najniższe bezrobocie w kraju. Istotnym czynnikiem budującym konkurencyjność gospodarczą jest edukacja zawodowa zapewniająca wykwalifikowaną kadrę pracowniczą w specjalizacjach poszukiwanych na rynku pracy. Udział absolwentów placówek szkolnictwa zawodowego w ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych wynosi 34%, a studentów na kierunkach technicznych 16%. Pomimo tego, lokalna gospodarka odczuwa niedobór wykształconych i wykwalifikowanych pracowników. Dlatego konieczna jest dalsza promocja i rozwój szkolnictwa zawodowego oraz dywersyfikacja kierunków studiów pod kątem poszukiwanych na rynku pracy profesji. W budżecie Miasta na 2018 r. wydatki na realizację priorytetu Nowoczesna przedsiębiorczość stanowiły jedynie 7% całości wszystkich wydatków, średnia ocena działań w tym obszarze w badaniach ankietowych w skali 1-10 wyniosła 6,5.

Poznań jest jednym z najbardziej zmotoryzowanych miast w Polsce. W stolicy Wielkopolski zarejestrowanych jest 371,6 tys. samochodów osobowych (dane za 2017 r.). Prawie 49% poznańców najczęściej wybiera właśnie ten środek transportu. To jeden z powodów zatłoczenia poznańskich ulic, problemów ze znalezieniem miejsca do zaparkowania oraz znacznego poziomu zanieczyszczenia powietrza i wysokiego poziomu hałasu w mieście. Władze Miasta promują transport publiczny, zachęcają do korzystania z systemów współdzielenia pojazdów, rozwijając sieć dróg rowerowych. Na realizację priorytetu Zielone, mobilne miasto przeznaczono 31% wszystkich wydatków Miasta. Ankietowani poznańcy ocenili działania w tym obszarze w skali 1-10 na poziomie 6,1.

Działania realizowane w ramach priorytetu Przyjazne osiedla skoncentrowane są na zapewnieniu mieszkańcom wszystkich osiedli dostępu do usług publicznych, tworzenia na obszarach osiedli miejsc spotkań, aktywności, rekreacji i wspólnego spędzania wolnego czasu. Ważnym aspektem dotyczącym powrotu młodych matek do aktywności zawodowej jest zapewnienie opieki żłobkowej i przedszkolnej. W 2018 r. udział dzieci do 3 lat objętych opieką żłobkową wyniósł 20%. 91% dzieci w wieku od 3 do 6 lat było objętych opieką przedszkolną. Rosnące z roku na rok nakłady na zadania rad osiedli umożliwiły realizację inwestycji w drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, tereny zielone i rekreacyjne. Dzięki tym nakładom realizowanych było wiele lokalnych inicjatyw. Wydatki na realizację priorytetu Przyjazne osiedla stanowiły 41% wszystkich wydatków Miasta. Średnia ocen działań realizowanych tym obszarze priorytetowym w skali 1-10 wyniosła 6,4.

Poznańcy są aktywnymi obywatelami, wielu z nich angażuje się w działalności organizacji pozarządowych, które w ramach otwartych konkursów ofert realizują zadania publiczne. Coraz większą popularnością wśród mieszkańców cieszą się konsultacje społeczne i Poznański Budżet Obywatelski. Jednakże poznańcy oczekują od władz miasta działań na rzecz społeczeństwa obywatelskiego przede wszystkim w zakresie wspierania bezpłatnych dla mieszkańców, atrakcyjnych inicjatyw i wydarzeń z obszaru kultury, sportu i rekreacji. Drugim najczęściej wskazywanym przez mieszkańców w badaniu ankietowym działaniem, które powinno podjąć Miasto na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego jest wprowadzenie rozwiązań usprawniających współpracę władz miejskich z mieszkańcami i możliwość wpływu na podejmowanie decyzji dotyczących polityki miasta. Wydatki na zadania realizowane w ramach priorytetu Wspólnotowość i dialog społeczny stanowiły 19% wydatków Miasta. Średnia ocen działań Miasta realizowanych tym obszarze priorytetowym wydanych przez ankietowanych poznańców w skali 1-10 wyniosła 5,4.